COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.3.2011
COM(2011) 128 final

CARTE VERDE

privind jocurile de noroc online în piața internă

SEC(2011) 321 final

CUPRINS

CARTE VERDE privind jocurile de noroc online în piața internă 3

1. Reglementarea jocurilor de noroc online în UE: evoluții recente și provocări actuale din perspectiva pieței interne 6

1.1. Scopul consultării 6

1.2. Jocurile de noroc online în UE: situația actuală 8

2. Aspecte-cheie de politică supuse prezentei consultări 14

2.1. Definiția și organizarea serviciilor de jocuri de noroc online 14

2.2. Servicii conexe prestate și/sau utilizate de furnizorii de servicii de jocuri de noroc online 17

2.3. Obiective de interes public 21

2.3.1. Protecția consumatorilor 21

2.3.2. Ordinea publică 28

2.3.3. Finanțarea activităților de binefacere sau de interes public, precum și a evenimentelor pe care se bazează pariurile sportive online 32

2.4. Impunerea normelor și aspecte conexe 36

CARTE VERDE

privind jocurile de noroc online în piața internă

Scopul prezentei Cărți verzi este lansarea unei consultări publice extinse cu privire la toate provocările relevante pentru politica publică și la toate eventualele aspecte referitoare la piața internă care rezultă din dezvoltarea rapidă a ofertelor de jocuri de noroc online atât licite, cât și neautorizate, adresate cetățenilor din UE.

În linii mari, există în prezent două modele de cadru național de reglementare care se aplică în domeniul jocurilor de noroc: unul bazat pe operatori licențiați care furnizează servicii într-un cadru strict reglementat și celălalt bazat pe un monopol strict controlat (al statului sau alt fel de monopol). Aceste două modele au coexistat în cadrul pieței interne datorită posibilităților relativ limitate, în trecut, de vânzare transfrontalieră a serviciilor de jocuri de noroc.

Piața jocurilor de noroc online este segmentul cu cea mai rapidă creștere al pieței globale a jocurilor de noroc, care a înregistrat în 2008 venituri anuale de peste 6,16 miliarde EUR[1]. Astfel, monopolurile au fost deseori autorizate să dezvolte activități online, iar unele state membre[2] cu regimuri de monopol au optat progresiv pentru o deschidere a pieței lor de jocuri de noroc și pariuri online. Este important de remarcat că, în anumite regimuri naționale de reglementare, pariurile sportive sunt supuse unor regimuri de licențiere relativ mai laxe, în comparație cu alte forme de jocuri de noroc. În rezumat, ca urmare a dezvoltării internetului și a ofertei sporite de servicii de jocuri de noroc online, coexistența acestor modele naționale de reglementare diferite a devenit mai dificilă.

Provocările generate de coexistența unor modele de reglementare diferite sunt ilustrate de numărul de hotărâri preliminare pronunțate în acest domeniu, precum și de dezvoltarea în statele membre a unor semnificative piețe online ilegale, așa-numite „gri”[3]. Impunerea aplicării normelor naționale întâmpină multe provocări, ridicând problema eventualei necesități a unei cooperări administrative mai strânse între autoritățile naționale competente,

---

1 Datele disponibile cu privire la jocurile de noroc online sunt limitate. Aceste cifre furnizate de H2 Gambling Capital sunt estimări bazate în principal pe informații publice provenind de la autorități de reglementare, monopoluri și companii. Au fost, de asemenea, furnizate, în mod confidențial, orientări și date suplimentare (cifrele din 2008). H2 Gambling Capital a evaluat și situația din statele membre unde activează operatori despre care nu există informații primare. Pentru informații mai detaliate cu privire la aceste cifre: http://ec.europa.eu/internal_market/services/gambling_en.htm

2 Comisia are cunoștință de faptul că anumite servicii de jocuri de noroc online sunt reglementate la nivel regional într-o serie de state membre. Totuși, din motive de simplificare, prezenta Carte verde se referă numai la „statele membre” sau la „nivelul național”.

3 Noțiunea de piață „gri” este utilizată deseori pentru a descrie o situație factuală sau juridică în contextul legislației UE (de exemplu, privind, printre altele, importurile paralele de mărfuri). În sensul prezentei consultări, noțiunea respectivă este utilizată pentru a descrie piețe pe care activează operatori licențiați în mod corespunzător în unul sau mai multe state membre, care furnizează servicii de jocuri de noroc online în alte state membre, fără să fi obținut o autorizație în acest sens în conformitate cu legislația națională relevantă. În schimb, termenul de piață ilegală sau „neagră” este utilizat pentru a descrie piețele pe care operatori nelicențiați încearcă să furnizeze servicii de jocuri de noroc online.

sau a altor tipuri de acțiune. Mai mult, din 14 823 de site-uri active de jocuri de noroc din Europa, peste 85% funcționau fără licență[4].

Având în vedere impactul transfrontalier evident al acestei dezvoltări a serviciilor de jocuri de noroc online, atât legale, cât și neautorizate, precum și legătura sa cu mai multe aspecte acoperite deja de legislația UE, Comisia intenționează să cerceteze în mod exhaustiv o serie de probleme legate de efectele dezvoltării activității de jocuri de noroc online, și de posibilele răspunsuri pe care politica publică le poate da în acest caz, pentru a avea o imagine de ansamblu completă a situației existente, a facilita schimbul de bune practici între statele membre și a stabili dacă modelele naționale diferite de reglementare a jocurilor de noroc pot continua să coexiste și dacă sunt necesare acțiuni specifice în acest scop în UE. Prezenta consultare răspunde, de asemenea, unei serii de concluzii ale Președinției (2008-2010), precum și Rezoluției Parlamentului European referitoare la integritatea jocurilor de noroc online (2009).

Comisia lansează această consultare în spirit deschis, fără prejudecăți în ceea ce privește concluziile care urmează să fie trase ulterior cu privire la necesitatea de a întreprinde acțiuni, la forma, după caz, a acestor acțiuni și la nivelul la care acestea trebuie întreprinse. Scopul său fundamental este culegerea informațiilor faptice, evaluarea aspectelor implicate și colectarea opiniilor tuturor părților interesate cu privire la un fenomen cu multiple dimensiuni.

Invitația de a prezenta observații se referă la toate sau la unele dintre aspectele tratate în document. Fiecare secțiune este urmată de întrebări specifice.

Consultarea și întrebările care figurează în acest document se concentrează în principal asupra jocurilor de noroc online și asupra aspectelor legate de libera circulație a serviciilor (articolul 56 din TFUE), ca urmare a dezvoltării semnificative a prestării transfrontaliere a acestor servicii. Cu toate acestea, deși această consultare nu se concentrează asupra libertății de stabilire (articolul 49 din TFUE), o serie de întrebări pot avea și o relevanță directă pentru alte servicii de jocuri de noroc (prestate în localuri reale „din cărămizi și mortar"). Comisia dorește, de asemenea, să sublinieze că, în absența armonizării în domeniu, în conformitate cu principiul subsidiarității, îi revine fiecărui stat membru responsabilitatea de a stabili, în domeniile respective, conform propriei scări de valori, ceea ce este necesar pentru a asigura protecția intereselor în cauză.

Un document de lucru al serviciilor Comisiei, care însoțește prezenta Carte verde, este disponibil pe site-ul web al Comisiei la adresa:
http://ec.europa.eu/internal_market/services/gambling_en.htm

Acest document de lucru furnizează părților interesate informații suplimentare cu privire la părțile implicate și la interesele acestora, la dimensiunea pieței jocurilor de noroc online, la legislația secundară, la jurisprudență și la notificarea legislației naționale în temeiul Directivei 98/34/CE referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale.

---

[4] Cartea albă a CERT-LEXSI (Laboratoire d'Expertise en Securité Informatique – Laborator de expertiză în domeniul securității informatice) intitulată „Cyber-criminality in Online Gaming" (Criminalitatea în spațiul virtual în domeniul jocurilor de noroc online), iulie 2006. http://www.lexsi.com/telecharger/gambling_cybercrime_2006.pdf.

Statele membre, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și toate celelalte părți interesate sunt invitate să-și prezinte opiniile cu privire la sugestiile incluse în prezenta Carte verde. Contribuțiile, care trebuie să parvină Comisiei până la **31 iulie 2011** cel târziu, trebuie trimise la una din următoarele adrese:

markt-gambling@ec.europa.eu

European Commission
DG Internal Market and Services
[J-59 08/061]
Rue de la Loi 200
B-1049

Contribuțiile vor fi publicate pe internet. Pentru informații cu privire la modul în care vor fi tratate datele personale și contribuțiile, este important să fie citită declarația de confidențialitate specifică, atașată prezentei Cărți verzi[5]. Comisia solicită organizațiilor care doresc să transmită observații în contextul consultărilor publice să furnizeze Comisiei și publicului larg informații referitoare la ce, și pe cine, reprezintă. În cazul în care o organizație decide să nu furnizeze aceste informații, politica declarată a Comisiei este să afișeze contribuția la secțiunea de contribuții individuale. [Standarde privind consultarea, a se vedea COM(2002) 704, și Comunicarea referitoare la acțiunile subsecvente Inițiativei europene în materie de transparență (ETI - *European Transparency Initiative*), a se vedea COM(2007) 127 din 21.3.2007].

În plus, Comisia intenționează să organizeze consultări cu autoritățile naționale, reuniuni cu orientare specifică ale părților implicate și workshop-uri ale experților. Ca acțiune subsecventă acestei Cărți verzi și pe baza concluziilor extrase din rezultatele prezentei consultări, Comisia va analiza ce măsuri trebuie luate în continuare.

[5] […]

1. REGLEMENTAREA JOCURILOR DE NOROC ONLINE ÎN UE: EVOLUȚII RECENTE ȘI PROVOCĂRI ACTUALE DIN PERSPECTIVA PIEȚEI INTERNE

1.1. Scopul consultării

Prezenta Carte verde lansează o consultare publică cu privire la reglementarea serviciilor de jocuri de noroc online în piața internă. Scopul său este sondarea opiniilor tuturor părților interesate în vederea unei mai bune înțelegeri a aspectelor specifice care decurg din dezvoltarea ofertelor, atât legale, cât și „neautorizate", de servicii de jocuri de noroc online, adresate consumatorilor din UE. Consultarea urmărește colectarea de informații cu privire la existența și amploarea riscurilor pentru societate și pentru ordinea publică, asociate acestei activități. Consultarea vizează, de asemenea, obținerea de contribuții referitoare la mijloacele normative și tehnice pe care statele membre le utilizează sau le-ar putea utiliza pentru a asigura protecția consumatorilor, menținerea ordinii publice sau protecția altor interese publice, precum și la eficacitatea acestor mijloace, având în vedere necesitatea unei aplicări proporționate, sistematice și coerente a politicii lor în domeniul jocurilor de noroc online. În final, cu ajutorul consultării trebuie să se stabilească dacă normele actuale aplicabile serviciilor de jocuri de noroc online la nivelul UE sunt adecvate pentru a asigura coexistența globală a sistemelor naționale și dacă o mai strânsă cooperare la nivelul UE ar putea ajuta statele membre să realizeze cu mai multă eficacitate obiectivele politicii lor în domeniul jocurilor de noroc.

Serviciile de jocuri de noroc online sunt astăzi oferite și utilizate pe scară largă în UE, iar importanța economică a sectorului este în creștere. Oferta online este segmentul pieței jocurilor de noroc cu cea mai rapidă creștere; în 2008, acesta reprezenta 7,5% din veniturile anuale ale pieței globale a jocurilor de noroc și se estimează dublarea volumului său până în 2013. În același timp, cadrul de reglementare aplicabil jocurilor de noroc diferă semnificativ între statele membre. În timp ce unele state membre restricționează sau chiar interzic oferirea anumitor jocuri de noroc, altele au piețe mai deschise. De asemenea, în multe state membre, având în vedere dezvoltarea serviciilor de jocuri de noroc online, legislația privind jocurile de noroc a fost recent revizuită sau este în curs de revizuire.

Apariția internetului și înmulțirea rapidă a posibilităților de a juca jocuri de noroc online, combinate cu reglementările naționale care diferă în mod considerabil, au condus nu numai la creșterea ofertei legale de servicii de jocuri de noroc în unele state membre, ci și la dezvoltarea unei piețe transfrontaliere neautorizate semnificative. Aceasta constă atât dintr-o piață neagră (jocuri și pariuri clandestine, fără licență, provenind inclusiv din țări terțe), cât și dintr-o piață așa-numită „gri" (pe care operatori licențiați în mod corespunzător în unul sau mai multe state membre promovează și/sau furnizează servicii de jocuri de noroc cetățenilor din alte state membre fără să fi obținut în țările respective o autorizație specifică). Piața transfrontalieră neautorizată rămâne accesibilă consumatorilor, ca urmare fie a toleranței *de facto*, fie a lipsei unei impuneri eficiente a normelor, și completează ofertele naționale legale disponibile consumatorilor, în funcție de situația juridică existentă în statele membre în care se află aceștia.

Încă din iulie 2008, statele membre au dezbătut, în cadrul Grupului de lucru „Stabilire și servicii" al Consiliului, aspectele de interes comun, legate de sectorul jocurilor de noroc. Mai multe președinții consecutive au solicitat Comisiei Europene să se implice activ și să lanseze

consultări amănunțite. Președinția franceză a sugerat în 2008[6] că, la momentul oportun, Comisia ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a prezenta propuneri pentru identificarea căilor de urmat. Președinția suedeză a încurajat Comisia Europeană să abordeze acest subiect pentru a trata problema responsabilității la jocurile de noroc[7], iar Președinția spaniolă a invitat Comisia să inițieze consultări cu părțile implicate și cu statele membre în vederea întreprinderii de acțiuni la nivelul UE în acest domeniu[8]. Mai recent, sub Președinția belgiană, toate statele membre au fost de acord cu concluziile Consiliului care salută anunțarea de către Comisia Europeană a unei largi consultări cu privire la jocurile de noroc online în piața internă, care va permite purtarea unor discuții aprofundate asupra problemelor ridicate în special de serviciile de jocuri de noroc online. Aceste concluzii, adoptate la 10 decembrie 2010[9], s-au referit și la cooperarea dintre autoritățile de reglementare și au reținut faptul că Sistemul de informare al pieței interne ar putea deveni un instrument util pentru facilitarea acestei cooperări administrative.

De asemenea, prezenta Carte verde răspunde Rezoluției Parlamentului European adoptată la 10 martie 2009, care invită Comisia să studieze, în strânsă cooperare cu guvernele naționale, efectele economice și neeconomice ale furnizării de servicii transfrontaliere de jocuri de noroc în ceea ce privește o gamă largă de aspecte[10].

După cum a confirmat Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în conformitate cu legislația Uniunii Europene, serviciile de jocuri de noroc intră sub incidența articolului 56 din TFUE și sunt reglementate, prin urmare, de normele privind prestarea serviciilor. În conformitate cu aceste norme, operatorii autorizați într-un stat membru pot presta servicii consumatorilor din alte state membre, cu excepția cazului în care acestea impun restricții justificate de motive imperioase de interes public, precum protecția consumatorilor sau necesitatea generală de a menține ordinea publică. Politica generală a statelor membre în domeniul jocurilor de noroc online trebuie să fie proporțională și aplicată în mod coerent și sistematic. Mai mult, astfel de restricții trebuie să fie, de asemenea, compatibile cu legislația secundară a UE: deși serviciile de jocuri de noroc nu fac obiectul unei reglementări sectoriale la nivelul UE și nici al unor acte orizontale precum Directiva privind serviciile (Directiva 2006/123/CE) sau Directiva privind comerțul electronic (Directiva 2000/31/CE), acestea sunt supuse unui număr de norme din legislația secundară a UE[11].

Având în vedere tendințele recente, se poate estima că restricțiile impuse asupra jocurilor de noroc online de către fiecare stat membru vor continua să varieze considerabil, având ca rezultat faptul că ceea ce este, sau va fi, considerat ca fiind o ofertă legală într-un stat membru, va continua să fie considerat „nelegal" (în sensul că nu a fost autorizat implicit sau explicit) pe teritoriul altui stat membru. În consecință, sub rezerva condițiilor juridice

---

6 Raportul intermediar al Președinției, prezentat la 1 decembrie 2008 (document 16022/08).

7 Raportul intermediar al Președinției, prezentat la 3 decembrie 2009 (document 16571/09).

8 Raportul intermediar al Președinției, prezentat la 25 mai 2010 (document 9495/10).

9 Concluzii privind cadrul pentru jocurile de noroc și pariuri în statele membre ale UE, adoptate la cea de-a 3057-a reuniune a Consiliului Competitivitate, care a avut loc la Bruxelles, la 10 decembrie 2010. Documentul 16884/10 al Consiliului.

10 Rezoluția a urmat Raportului SCHALDEMOSE. A se vedea Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2009 referitoare la integritatea jocurilor de noroc on-line (2008/2215(INI)); P6-2009-0097. Aceste aspecte includ publicitatea și marketingul în raport cu minorii (p. 29), frauda și activitățile infracționale (p. 30) și integritatea, responsabilitatea socială, protecția consumatorilor și impozitarea (p. 31).

11 A se vedea secțiunea 1.2: subsecțiunea „*Legislația secundară a UE relevantă în domeniul jocurilor de noroc online*".

susmenționate, rezultă că impunerea eficientă a aplicării normelor va fi esențială pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor politicii unui stat membru în domeniul jocurilor de noroc.

Obiectivul Comisiei este să contribuie, prin intermediul prezentei consultări și pe baza implicării active a statelor membre, a Consiliului și a Parlamentului European, la instituirea în statele membre a unui cadru juridic pentru jocurile de noroc online, care să asigure o mai mare securitate juridică pentru toate părțile implicate. Consultarea trebuie să cuprindă toate obiectivele de interes public relevante cu care are legătură această activitate și să permită identificarea celor mai bune căi posibile de reconciliere a acestora cu principiile pieței interne. La sfârșitul acestui proces și în lumina răspunsurilor primite, Comisia va prezenta un raport cu privire la acțiunile subsecvente pe care le consideră a fi cele mai adecvate.

1.2. Jocurile de noroc online în UE: situația actuală

Caracteristici principale ale industriei jocurilor de noroc online din UE

În 2008, veniturile anuale generate de sectorul serviciilor de jocuri de noroc, măsurate pe baza Veniturilor brute din jocuri de noroc (*Gross Gaming Revenues* - GGR) (respectiv mizele fără premii, dar incluzând bonusurile), au fost estimate la 75,9 miliarde EUR (EU-27[12]), fapt ce arată importanța economică a sectorului. Serviciile de jocuri de noroc online au adus venituri anuale de peste 6,16 miliarde EUR, reprezentând 7,5% din piața globală a jocurilor de noroc. Această piață online este segmentul cu cea mai rapidă creștere, iar în 2008 se estima dublarea volumului său în cinci ani[13].

Canalele de transmisie pentru servicii de jocuri de noroc online pot fi împărțite în trei mari categorii, și anume internet, aplicații mobile și IPTV:

	2003	2008	2012	Creștere previzionată
Internet	4,8 miliarde EUR	5,9 miliarde EUR	7,32 miliarde EUR	152,5%
Telefoane mobile/altele	0,78 miliarde EUR	nu există date disponibile	3,51 miliarde EUR	450,0 %
IPTV[14]	0,32 miliarde EUR	nu există date disponibile	1,33 miliarde EUR	415,6%

Figura 1. Creșterea previzionată pentru cele trei categorii principale de jocuri de noroc la distanță[15].

Nivelul național al cererii pentru aceste servicii online variază în Uniune, depinzând de o serie de factori. În acest sens, nu este surprinzătoare constatarea că Regatul Unit reprezintă cea mai mare piață la momentul actual, având în vedere că piața comerțului electronic în această țară este de două ori mai mare decât media statelor membre[16]. Totuși, este interesant de remarcat că statele membre caracterizate prin modelul de reglementare restrictiv, de exemplu, Franța, Germania, Italia și Suedia, au reprezentat unele din cele mai mari piețe în 2008.

---

12 H2 Gambling Capital (cifre corespunzătoare anului 2008).

13 EGBA și H2 Gambling Capital, 2009, http://www.egba.eu/pdf/EGBA_FS_MarketReality.pdf

14 Televiziune prin protocol de internet.

15 Studiul SICL, pagina 1407, http://ec.europa.eu/internal_market/services/gambling_en.htm

16 A se vedea Exercițiul de monitorizare a pieței comerțului și distribuției cu amănuntul, 5 iulie 2010 - COM(2010) 355.

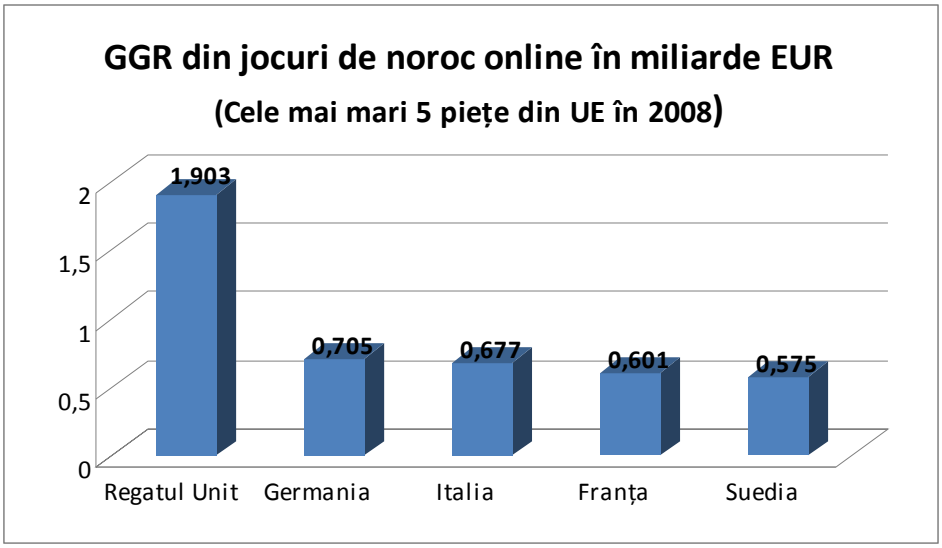

Figura 2. Cele mai mari cinci piețe naționale ale jocurilor de noroc online în UE în 2008 (GGR în miliarde EUR)[17]

În prezent, internetul este cel mai semnificativ canal, dar se estimează apariția unor rate foarte mari de creștere în urma dezvoltării noilor aplicații mobile. Sunt oferite cinci mari categorii de servicii de jocuri de noroc online (a se vedea figura 3).

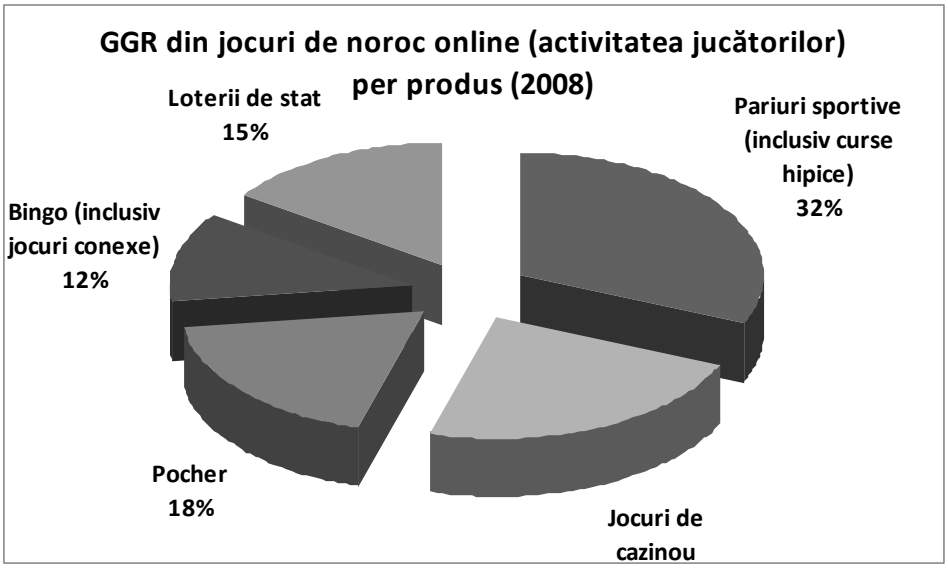

Figura 3. Defalcarea veniturilor brute din jocuri de noroc (GGR) per tip de serviciu de jocuri de noroc online (UE-27)[18]

Diverse părți implicate sunt interesate sau afectate de furnizarea sau promovarea serviciilor de jocuri de noroc online. Acestea includ cetățeni, operatori, mass-media, intermediari, organizatori de evenimente sportive, cluburi și asociații, proiecte caritabile și alți beneficiari[19].

---

17 H2 Gambling Capital.

18 H2 Gambling Capital.

19 Pentru mai multe detalii privind părțile implicate și interesele acestora, a se vedea Documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

În ceea ce îi privește pe cetățeni, piața jocurilor de noroc (online și offline) este una dintre cele 50 de piețe incluse în Ancheta anuală de monitorizare a piețelor de consum. Piața este clasificată pe locul 29 din 50. La „comparabilitate”, consumatorii clasifică piața pe o poziție relativ înaltă, la „încredere” pe o poziție medie, iar în ceea ce privește „problemele întâmpinate”, piața se situează mult sub medie. La întrebarea dacă produsul s-a ridicat la nivelul așteptărilor consumatorului, poziția globală obținută este relativ joasă, dar acesta este probabil un rezultat previzibil, având în vedere natura produsului[20].

Întrebări:

(1) Aveți cunoștință de existența unor date sau studii disponibile cu privire la piața jocurilor de noroc online a UE, care ar putea ajuta la elaborarea politicii la nivelul UE și la nivel național? Dacă da, includ datele sau studiile operatori din afara UE licențiați pe piața UE?

(2) Aveți cunoștință de existența unor date sau studii disponibile privind natura și mărimea pieței negre a serviciilor de jocuri de noroc online? (operatori nelicențiați)

(3) Care este experiența dumneavoastră, dacă există, în privința operatorilor de jocuri de noroc online stabiliți în UE, licențiați în unul sau mai multe state membre și care furnizează servicii și asigură promovarea lor în alte state membre ale UE? Care este opinia dumneavoastră în ceea ce privește impactul acestora pe piețele corespunzătoare și asupra consumatorilor de pe aceste piețe?

(4) Care este experiența dumneavoastră, dacă există, în privința operatorilor de jocuri de noroc online licențiați, din afara UE, care furnizează servicii și asigură promovarea lor în statele membre ale UE? Care este opinia dumneavoastră în ceea ce privește impactul acestora pe piața UE și asupra consumatorilor din UE?

Jocurile de noroc online în cadrul normelor tratatului

Situația reglementării jocurilor de noroc online este caracterizată de faptul că, în 2006, ca urmare a solicitării unanime a Consiliului și a Parlamentului European în prima lectură, Comisia a exclus serviciile de jocuri de noroc din domeniul de aplicare a propunerii sale modificate de Directivă privind serviciile[21]. Ca o consecință a lipsei voinței politice de a lua în considerare adoptarea legislației secundare în acest sector, atenția s-a îndreptat către aplicarea legislației primare. În urma numeroaselor plângeri depuse la Comisie cu privire la încălcări presupuse ale tratatului, au fost deschise o serie de proceduri privind încălcarea dreptului comunitar[22] referitoare la restricțiile transfrontaliere impuse acestor servicii. Întrucât Curtea de Justiție a UE (CJUE) a elaborat și a enunțat între timp o serie de principii directoare, o

---

20 Scorul specific obținut de piață în fiecare țară (tablourile de bord), raportul general (în care jocurile de noroc sunt tratate la pagina 243), tabele etc. sunt disponibile la următorul link: http://ec.europa.eu/consumers/strategy/cons_satisfaction_en.htm

21 COM(2006) 160, 4.4.2006. În prezent, articolul 2 alineatul (2) litera (h) din Directiva privind serviciile exclude în mod explicit activitățile de jocuri de noroc.

22 La 4 aprilie 2006, Comisia a inițiat anchete cu privire la restricțiile impuse într-o serie de state membre asupra serviciilor de pariuri sportive (IP/06/436). Comisia a fost criticată de către Ombudsmanul European pentru neprelucrarea suficient de rapidă a acestor plângeri, în urma unei plângeri depusă la această autoritate de către Parlamentul European (Cazul nr. 289/2005).

parte semnificativă dintre statele membre împotriva cărora Comisia a deschis proceduri privind încălcarea dreptului comunitar au inițiat de atunci reforme ale reglementării naționale a jocurilor de noroc, peste 150 de proiecte de acte și de regulamente fiind notificate Comisiei[23].

În urma unui studiu efectuat în 2006 pentru Comisie[24], care a examinat diferitele legi ce reglementează serviciile de jocuri de noroc online și offline[25], precum și impactul acestora asupra bunei funcționări a pieței interne în ceea ce privește aceste servicii și serviciile asociate, a rezultat o imagine de ansamblu a unei piețe interne foarte fragmentate, în care statele membre impun frecvent restricții cu privire la serviciile transfrontaliere de jocuri de noroc. Interpretarea normelor naționale nu era întotdeauna clară, iar studiul a menționat aproape 600 de cazuri aduse în fața instanțelor naționale, fapt ce demonstrează insecuritatea juridică semnificativă care afectează piața UE pentru aceste servicii[26].

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)

Articolul 56 din TFUE interzice restricțiile privind libera prestare a serviciilor către beneficiari din alte state membre. În cazul *Schindler*[27], CJUE a confirmat pentru prima dată că furnizarea și utilizarea de oferte transfrontaliere de jocuri de noroc este o activitate economică ce se încadrează în domeniul de aplicare a tratatului. De asemenea, în cazul *Gambelli*[28], Curtea a declarat că și serviciile oferite prin mijloace electronice intră sub incidența tratatului și că legislația națională care interzice operatorilor stabiliți într-un stat membru să ofere servicii de jocuri de noroc online consumatorilor din alt stat membru, sau care limitează libertatea de a primi sau de a beneficia în calitate de destinatar de serviciile oferite de un furnizor stabilit în alt stat membru, constituie o restricționare a liberei prestări a serviciilor.

Restricțiile pot fi acceptate numai ca măsuri excepționale, prevăzute în mod expres la articolele 51 și 52 din TFUE, sau pot fi justificate în conformitate cu jurisprudența Curții, de motive imperioase de interes general. Curtea a recunoscut o serie de motive imperioase de interes general, cum sunt obiectivele de protecție a consumatorilor și de prevenire atât a fraudelor, cât și a incitării la cheltuieli excesive cu jocurile de noroc, precum și necesitatea generală de a menține ordinea publică. Reducerea veniturilor fiscale nu se numără însă printre motivele menționate la articolul 52 din TFUE și nu constituie un motiv imperios de interes general. Toate aspectele societale recunoscute pot servi la justificarea necesității autorităților naționale de a avea o marjă discreționară suficientă pentru a determina cerințele impuse de

---

23 151 de notificări referitoare la jocurile de noroc au fost transmise Comisiei în temeiul Directivei 98/34/CE referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale (JO L 204, 21.7.1998, p. 37), modificată prin Directiva 98/48/CE (JO L 217, 5.8.1998, p. 18), în cursul perioadei 2005-2010. A se vedea de asemenea: http://ec.europa.eu/enterprise/tris/index_en.htm

24 „Study on gambling services in the EU Internal Market" (Studiu privind serviciile de jocuri de noroc în piața internă a UE), efectuat de Swiss Institute of Comparative Law (Institutul Elvețian de Drept Comparat). A se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/services/gambling_en.htm

25 (1) loterii, (2) pariuri; (3) jocuri de noroc oferite în cazinouri; (4) jocuri de noroc pe aparate pentru jocuri de noroc amplasate în alte localuri decât cazinourile cu licență; (5) bingo; (6) jocuri de noroc oferite de mass-media; (7) servicii de promovare a vânzărilor constând în jocuri promoționale dotate cu premii de peste 100 000 EUR sau la care participarea este condiționată de cumpărare; (8) servicii de jocuri de noroc operate de organizații caritabile și non-profit recunoscute, în beneficiul proiectelor lor.

26 587 de cazuri, dintre care majoritatea au fost aduse în fața instanțelor germane.

27 Cauza C-275/92, Rec. 1994, p. I-01039.

28 Cauza C-243/01, Rec. 2003, p. I-13031.

protecția consumatorilor și de menținerea ordinii publice în ceea ce privește tipul de serviciu oferit în acest domeniu[29].

Jurisprudența solicită, de asemenea, ca astfel de prestări de servicii și restricțiile transfrontaliere care pot rezulta din abordarea normativă să determine o reducere reală a posibilităților de jocuri de noroc și să fie aplicate în mod coerent și sistematic tuturor ofertelor de servicii din domeniu[30]. În măsura în care autoritățile unui stat membru incită și încurajează consumatorii să participe, în beneficiul finanțelor publice, la loterii, la jocuri de noroc și la pariuri, autoritățile statului respectiv nu pot invoca, pentru a justifica restricțiile, probleme de ordine publică ce conduc la necesitatea de a reduce posibilitățile de pariuri[31]. Restricțiile trebuie aplicate fără discriminare și trebuie să fie proporționate, respectiv să fie adecvate pentru realizarea obiectivului urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. Procedura de acordare a unei licențe trebuie să respecte principiul egalității de tratament și pe cel al nediscriminării, precum și obligația de transparență care decurge din acestea[32].

Un interes special pentru această consultare îl prezintă opinia Curții potrivit căreia serviciile de jocuri de noroc oferite prin internet au câteva caracteristici specifice care permit statelor membre să adopte măsuri de restricționare sau de reglementare în alt mod a furnizării unor astfel de servicii pentru a combate dependența de jocuri de noroc și a proteja consumatorii împotriva riscurilor de fraudă și criminalitate. Aceste caracteristici specifice sunt următoarele:

(1) în sectorul jocurilor de noroc online, autoritățile statului membru în care este stabilit operatorul întâmpină dificultăți specifice în evaluarea calităților profesionale și a integrității acestuia. Aceste dificultăți justifică opinia unui stat membru conform căreia simplul fapt că un operator oferă în mod legal servicii de jocuri de noroc online într-un alt stat membru în care este stabilit și în care este, în principiu, supus deja unor condiții legale și unor controale din partea autorităților acestui din urmă stat membru nu poate fi considerat ca prezentând o garanție suficientă de protecție a consumatorilor proprii împotriva riscurilor de fraudă și criminalitate[33],

(2) lipsa contactului direct dintre consumator și operatorul de jocuri de noroc online dă naștere unor riscuri diferite și mai mari de fraudă comisă de operatori în detrimentul consumatorilor, în comparație cu piața de jocuri de noroc tradițională[34] și

(3) accesul deosebit de ușor și permanent la serviciile de jocuri de noroc online, alături de volumul și frecvența potențial mari ale unei astfel de oferte internaționale, într-un mediu caracterizat de izolarea jucătorului, anonimitate și absența controlului social, sunt factori care pot conduce la dezvoltarea dependenței de jocuri de noroc și la alte consecințe negative (Curtea declară, de asemenea, că internetul se poate dovedi o sursă de riscuri de natură diferită și cu importanță crescută în materie de protecție a consumatorilor și, în special, a tinerilor și a persoanelor cu propensiune către jocurile

---

29 Cauza C-275/92, Rec. 1994, p. I-01039; Cauza C-124/97, Rec. 1999, p. I-06067; Cauza C-67/98, Rec. 1999, p. I-07289.

30 Cauza C-67/98, Rec. 1999, p. I-07289. Cauza C-243/01, Rec. 2003, p. I-13031.

31 Cauza C-243/01, Rec. 2003, p. I-13031.

32 Cauza C-203/08, Rep. [0000], p. I-0000.

33 Cauza C-42/07, Rep. [2009], p. I-7633, punctul 69; a se vedea, de asemenea, secțiunea 2.4 (Impunerea normelor) și întrebarea nr. 48.

34 Cauza C-42/07 susmenționată, punctul 70. În ceea ce privește identificarea „față în față” a clienților și verificarea vârstei acestora, a se vedea întrebările nr. 16 și 24.

de noroc sau susceptibile să dezvolte o astfel de propensiune, în comparație cu piețele tradiționale pentru astfel de jocuri)[35].

Jurisprudența Curții a fost elaborată, în principal, pe baza cererilor de pronunțare a unor hotărâri preliminare, formulate de instanțele naționale. În același timp însă, Comisia a deschis împotriva statelor membre o serie de proceduri privind încălcarea dreptului comunitar pentru a verifica, pe baza jurisprudenței Curții, proporționalitatea restricțiilor aplicate de acestea. În urma reformelor efectuate de statele membre, Comisia a închis deja unele dintre aceste cazuri[36].

Comisia Europeană a deschis, de asemenea, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat (articolele 107 și 108 din TFUE), o investigație oficială pentru a examina dacă taxele reduse pentru cazinourile online față de cazinourile tradiționale practicate în Danemarca sunt conforme cu normele tratatului[37].

Legislația secundară a UE relevantă în domeniul jocurilor de noroc online

În ceea ce privește legislația secundară europeană, serviciile de jocuri de noroc nu sunt reglementate de norme sectoriale la nivelul UE, dar fac totuși obiectul unui număr de acte ale UE[38]. Următoarele texte sunt demne de reținut în acest sens[39]: Directiva serviciilor mass-media audiovizuale[40], Directiva privind practicile comerciale neloiale[41], Directiva privind vânzarea la distanță[42], Directiva în domeniul spălării banilor[43], Directiva privind protecția datelor[44], Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice[45] și Directiva privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată[46]. În alte cazuri, serviciile de jocuri de noroc au fost excluse în mod explicit din domeniul de aplicare a legislației UE. Acesta este cazul Directivei privind comerțul electronic[47] și al Directivei privind serviciile[48].

Întrebări:

(5) Care sunt, în opinia dumneavoastră, problemele juridice și/sau practice, dacă există, care rezultă din jurisprudența instanțelor naționale și a CJUE în domeniul jocurilor de noroc online? Există, în special, probleme de securitate juridică pe piața națională și/sau a UE pentru aceste servicii?

---

35 Cauza C-46/08, Rep. [0000], p. I-0000, punctul 103. În ceea ce privește factorii legați de jocurile de noroc problematice, a se vedea întrebările nr. 17 și 19.

36 A se vedea IP/10/504 (Italia) și IP/10/1597 (Franța). Comisia a închis, de asemenea, un caz împotriva Austriei (nu există IP).

37 Cazul C35/2010 – DA – Taxe pentru jocurile de noroc online prevăzute de legea daneză privind taxele pe jocurile de noroc (JO C 22, 22.1.2011) și IP/19/1711. A se vedea, de asemenea, Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, secțiunea 2.3.

38 A se vedea secțiunea 2.1 din Documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

39 Pentru o listă mai cuprinzătoare a legislației secundare a UE, a se vedea Documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

40 JO L 95, 15.4.2010, p. 1.

41 JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

42 JO L 144, 4.6.1997, p. 19.

43 JO L 309, 25.11.2005, p. 15.

44 JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

45 JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

46 JO L 347, 11.12.2006, p. 1.

47 JO L 178, 17.7.2000, p. 1.

48 JO L 376, 27.12.2006, p. 36.

(6) Considerați că legislația națională și legislația secundară a UE, existente și aplicabile serviciilor de jocuri de noroc online, reglementează în mod adecvat aceste servicii? Considerați, în special, că este asigurată coerența/concordanța dintre, pe de o parte, obiectivele de politică publică urmărite de statele membre în acest domeniu și, pe de altă pare, măsurile naționale în vigoare și/sau comportamentul real al operatorilor publici sau privați care furnizează servicii de jocuri de noroc online?

2. ASPECTE-CHEIE DE POLITICĂ SUPUSE PREZENTEI CONSULTĂRI

Următoarele secțiuni din prezenta Carte verde examinează aspectele-cheie asociate reglementării eficiente și corecte a serviciilor de jocuri de noroc online. Aceste aspecte, care nu au neapărat caracter exhaustiv, pot fi împărțite în patru categorii principale: conceptuale/organizaționale, societale, de ordine publică și economice/scopuri caritabile

Niciuna din considerațiile și chestiunile dezvoltate mai jos, care țin de organizarea sau de reglementarea sectorului jocurilor de noroc online, nu aduce atingere marjei largi de apreciere lăsată statelor membre în ceea ce privește abordarea reglementării acestei activități, inclusiv în ceea ce privește utilizarea veniturilor provenite din activitățile de jocuri de noroc. De exemplu, discuțiile asupra unor aspecte precum licențierea nu se bazează pe prezumția că statele membre au obligația *de jure* de a autoriza jocurile de noroc online sau de a-și deschide piețele pentru operatorii privați. Statele membre își păstrează libertatea de a determina propria abordare cu privire la acest sector, în limitele principiilor stabilite în jurisprudența CJUE.

2.1. Definiția și organizarea serviciilor de jocuri de noroc online

Definiții

Termenul de „jocuri de noroc online" acoperă un mare număr de servicii diferite de jocuri de noroc. Acestea includ furnizarea online de servicii de pariuri sportive (inclusiv pentru cursele hipice), de jocuri de cazinou, de pariuri pe interval (*spread betting*), de jocuri oferite de mass-media, de jocuri promoționale, de servicii de jocuri de noroc operate de organizații caritabile și non-profit recunoscute, în beneficiul proiectelor lor, și de servicii de loterie.

Internetul [și alte platforme tehnologice interactive, precum comerțul electronic mobil (m-comerțul)[49] sau IPTV] este folosit: (a) pentru a oferi servicii de jocuri de noroc consumatorilor, (b) pentru a permite consumatorilor să parieze sau să joace unii împotriva altora [de exemplu, bursele de pariuri (*betting exchanges*) sau pocherul online], sau (c) ca tehnică de distribuție (de exemplu, pentru cumpărarea directă online a biletelor de loterie).

Definiția activităților de jocuri de noroc în general, existentă de mult timp în legislația secundară a UE, este cea pe care se bazează excluderea acestor servicii din domeniul de aplicare a Directivei privind comerțul electronic:

> *„activitățile de jocuri pe bani ... implică mize cu valoare monetară în jocuri de noroc, inclusiv loterii și tranzacții de tip pariu."*

[49] Comerțul electronic mobil se realizează prin accesul mobil la rețele de computere, cu ajutorul unui dispozitiv electronic (de exemplu, un telefon mobil).

În texte ulterioare, precum Directiva privind serviciile și, mai recent, Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, apare o definiție ușor diferită și anume „jocurile de noroc având drept miză o sumă de bani, inclusiv loteriile, pariurile și alte forme de servicii din domeniul jocurilor de noroc”[50]. Termenul de „cazinou” nu este definit în Directiva în domeniul spălării banilor.

Sub rezerva rezultatului prezentei consultări, opinia preliminară a Comisiei este că trebuie menținută definiția mai largă a jocurilor de noroc stabilită de Directiva privind comerțul electronic și că aceasta trebuie combinată cu definiția serviciilor societății informaționale stabilită de Directiva 98/34/CE, astfel încât, pentru definirea sferei de cuprindere a prezentei consultări, trebuie aplicată următoarea definiție comună pentru serviciile de jocuri de noroc online:

> *Serviciile de jocuri de noroc online înseamnă orice servicii care implică o miză cu valoare monetară în jocuri de noroc, inclusiv loteriile și tranzacțiile de tip pariu, și care sunt prestate la distanță prin mijloace electronice și la cererea individuală[51] a destinatarului serviciilor.*

Întrebări:

(7) În ce măsură definiția serviciilor de jocuri de noroc online susmenționată diferă de definițiile utilizate la nivel național?

(8) La nivel național, sunt considerate serviciile de jocuri de noroc oferite de mass-media ca fiind jocuri de noroc? Se face distincție între jocurile promoționale și jocurile de noroc?

(9) La nivel național, sunt serviciile transfrontaliere de jocuri de noroc online oferite în localuri dedicate jocurilor de noroc, care dispun de licență (de exemplu, cazinouri, săli de jocuri sau case de pariuri)?

Stabilirea și licențierea serviciilor de jocuri de noroc online

În conformitate cu jurisprudența Curții întemeiată pe articolul 49 din TFUE, conceptul de stabilire este foarte larg și permite unui cetățean al UE să participe, în mod stabil și continuu, la viața economică a unui stat membru, altul decât statul său de origine, și să profite de aceasta, contribuind astfel la interacțiunea economică și socială din cadrul Comunității[52]. Totuși, pentru ca dispozițiile privind libertatea de stabilire să poată fi aplicate, este necesar, în general, să fie asigurată prezența permanentă în statul membru gazdă[53]. Un birou înființat în scopul de a urmări evenimentele sportive pentru a stabili cote fixe, sau un birou comercial

---

50 Într-o propunere de regulament privind promovarea vânzărilor în piața internă, COM(2001) 546, Comisia a efectuat o distincție între jocuri de noroc și jocuri de îndemânare. Acest lucru era necesar ca urmare a definițiilor naționale diferite pentru „noroc”. Astfel de diferențe ar putea explica, de asemenea, reglementările naționale diferite pentru unele activități de pariuri sau pentru pocher.

51 „La distanță” și „la cererea individuală” înseamnă o cerere directă online pe care destinatarul o adresează operatorului de jocuri de noroc online, fără a se baza pe intermediari, cum ar fi personalul unui punct de vânzare. Definiția de mai sus nu include tranzacția la distanță în măsura în care aceasta are loc prin intermediul unei rețele de persoane fizice care acționează ca intermediari și utilizează mijloace electronice.

52 Cauza C-55/94, Rec. 1995, p. I-4165.

53 Cauza C-386/04, Rec. 2006, p. I-8203.

pentru promovarea serviciilor transfrontaliere de jocuri de noroc ori pentru asigurarea de asistență consumatorilor locali pot constitui, de exemplu, o astfel de prezență permanentă.

În conformitate cu Directiva privind comerțul electronic[54], o companie care oferă servicii ale societății informaționale este stabilită în locul în care își desfășoară activitatea economică. Prin urmare, nu este vorba nici despre locul în care este instalată tehnologia care susține site-ul său web, nici despre locul în care site-ul este accesibil. În cazurile în care este dificil să se determine, dintre mai multe sedii, care este sediul din care se furnizează un anumit serviciu, factorul determinant trebuie să îl reprezinte locul în care se află centrul activităților companiei, legate de serviciul respectiv. Deoarece o companie poate utiliza un server sau mai multe, ori o infrastructură „cloud”[55], și deoarece poate muta serviciul de pe un server pe altul sau poate reloca serverele într-o perioadă de timp foarte scurtă, un server nu poate fi considerat o legătură sigură pentru a determina sediul companiei legat de un anumit serviciu online.

Uneori legislațiile naționale stabilesc limite cantitative pentru numărul de licențe care pot fi deținute pentru servicii de jocuri de noroc online, sau chiar interzic total aceste servicii în jurisdicțiile lor (este vorba, de exemplu, de o interdicție sau de un monopol *de jure* sau *de facto* privind una sau mai multe categorii de servicii de jocuri de noroc). Alte state membre nu stabilesc limite pentru numărul total de licențe pe care le pot elibera – licența se acordă oricărui operator online care îndeplinește o serie de condiții stabilite în legislație sau în reglementări. Licențele pot fi limitate în timp sau pot fi acordate pentru o perioadă nedefinită. Dintre statele membre ale UE, Malta are cel mai mare număr de operatori de jocuri de noroc online licențiați (aproximativ 500 de licențe eliberate în 2009).

În actuala situație a reglementării din statele membre, li se poate cere operatorilor, atunci când oferă același tip de serviciu de jocuri de noroc online (de exemplu, pariuri sportive) în diferite state membre, să solicite o licență în fiecare din acestea. Unele state membre recunosc licențele eliberate în alte state membre care le sunt notificate (lista albă) și permit acestor furnizori licențiați să ofere servicii de jocuri de noroc online pe teritoriile lor fără a deține o licență suplimentară. Alte state membre pot ține seama de licențele respective atunci când eliberează propriile licențe acestor operatori, dar impun regimuri de dublă licențiere, în care fiecare operator, indiferent dacă operează sau nu în alt stat membru, trebuie să fie licențiat pe teritoriul lor înainte de a putea oferi astfel de servicii.

Întrebare:

(10) Care sunt principalele avantaje/dificultăți asociate coexistenței în UE a diferitelor sisteme și practici naționale de licențiere a serviciilor de jocuri de noroc online?

---

54 Considerentul (19) din Directiva privind comerțul electronic citată la nota de subsol 47.

55 Prin „cloud” se înțelege o platformă sau o infrastructură care permite executarea de coduri (servicii, aplicații etc.) într-un mod controlat și elastic.

2.2. Servicii conexe prestate și/sau utilizate de furnizorii de servicii de jocuri de noroc online

Operatorii de jocuri de noroc utilizează o serie de servicii, printre care se numără serviciile de marketing și de plată, pentru a încuraja sau a facilita jocurile de noroc online. Unele din aceste servicii fac obiectul legislației secundare.

Promovarea jocurilor de noroc online – Comunicările comerciale

Furnizorii de servicii online folosesc comunicări comerciale pentru a-și promova serviciile, produsele aferente și imaginea în rândul consumatorilor finali și/sau al distribuitorilor. Din informațiile de care dispune Comisia, rezultă că cele mai frecvent utilizate comunicări comerciale sunt următoarele:

(1) publicitate TV;

(2) publicitate în presa scrisă;

(3) comunicări comerciale online;

(4) promovarea vânzărilor;

(5) marketing direct (care include direct mailing, constând, în principal, în mesaje de poștă electronică și sms-uri trimise clienților înregistrați, de exemplu, contacte personale în scopuri de monitorizare); și

(6) acorduri de sponsorizare.

Comisia are cunoștință de faptul că, în multe state membre, există restricții cu privire la aceste comunicări comerciale, care merg de la interzicere, la impunerea unor cerințe privind conținutul publicității în mass-media pentru serviciile de jocuri de noroc online. Deși consideră observațiile referitoare la aceste restricții ca fiind binevenite [punctele (1) și (2) de mai sus], Comisia dorește ca această consultare să se concentreze asupra anumitor forme de comunicare comercială [punctele (3)-(6)].

– *Comunicări comerciale online*

Bannerele online și ferestrele pop-up de pe site-urile care nu sunt dedicate jocurilor de noroc reprezintă două forme de publicitate pe internet al căror scop este de a redirecționa traficul către serviciile de jocuri de noroc online. Prin urmare, acestea sunt incluse în servicii ale societății informaționale, care nu sunt servicii de jocuri de noroc. Ele nu se încadrează în domeniul de aplicare a Directivei privind comerțul electronic, dar intră sub incidența Directivei privind practicile comerciale neloiale și, în măsura în care utilizarea comunicărilor comerciale online include colectarea și prelucrarea datelor personale, sub incidența Directivei privind protecția datelor (Directiva 95/46/CE) și a Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (Directiva 2002/58/CE).

– *Promovarea vânzărilor*

Promovarea vânzărilor se referă la toate tipurile de reduceri de preț; oferte excepționale, cadouri gratuite, concursuri promoționale și jocuri promoționale. Acestea reprezintă un important instrument polivalent care poate fi adaptat unor circumstanțe variate: intrarea pe

piață cu produse inovatoare; încurajarea loialității clienților; stimularea acțiunilor concurențiale pe termen scurt; sau reacția rapidă la reducerea vânzărilor. Unul din cele mai comune tipuri de vânzări promoționale este utilizarea și comunicarea bonusurilor de înregistrare și a celor de depozit, reprezentând suma de bani plătită la deschiderea contului de către un jucător și, respectiv, fondurile suplimentare adăugate depozitelor constituite de un client deja înregistrat.

Promovarea vânzărilor de servicii de jocuri de noroc online este reglementată de Directiva privind practicile comerciale neloiale, de Directiva privind protecția datelor și de Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice.

– *Marketing direct*

Toți operatorii de jocuri de noroc online apelează la strategii de marketing direct (utilizând poșta electronică, telefonul, internetul și răspunsul direct), deoarece acestea sunt considerate a fi un instrument esențial de care dispun companiile pentru a aborda, a informa și a reține clienții, precum și pentru a le furniza acestora servicii post-vânzare. Tehnicile respective sunt reglementate de Directiva privind vânzarea la distanță, de Directiva privind practicile comerciale neloiale, de Directiva privind protecția datelor (Directiva 95/46/CE) și de Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (Directiva 2002/58/CE). Marketingul direct poate include marketingul „de la jucător la jucător” și poate fi combinat cu promovarea vânzărilor.

– *Sponsorizare*

Prin sponsorizare se înțelege orice acord comercial prin care un sponsor, în beneficiul mutual al său și al părții sponsorizate, acordă prin contract finanțare sau alt sprijin pentru stabilirea unei asocieri între imaginea, mărcile, produsele sau serviciile sale și un bun sponsorizat, în schimbul drepturilor de promova această asociere și/sau pentru obținerea anumitor beneficii directe sau indirecte convenite[56]. Sponsorizarea ocupă un loc central în mixul de marketing al furnizorilor de servicii de jocuri de noroc online, indiferent dacă aceștia sunt loterii naționale sau operatori comerciali.

Întrebare:

(11) Având în vedere, în special, categoriile susmenționate, cum sunt reglementate, la nivel național, comunicările comerciale privind serviciile de jocuri de noroc (online)? Există probleme specifice legate de aceste comunicări comerciale transfrontaliere?

– *Serviciile de plată online, plata câștigurilor și identificarea clienților*

Deoarece nu sunt încă disponibile servicii de microplată la distanță cu adevărat eficiente, operatorii de jocuri de noroc online solicită în mod obișnuit clienților lor să depună fonduri în conturi de jucător înainte de a juca. Depunerile se pot efectua prin carduri de credit, portofele electronice, transferuri bancare, carduri preplătite sau transferuri de numerar.

---

[56] Codul internațional al sponsorizării al Camerei Internaționale de Comerț (2003). http://www.iccwbo.org/policy/marketing/id926/index.html

Metoda de plată	Procentul estimat[57]
Carduri de credit (inclusiv Maestro)	64-65%
Portofele electronice	12-14 %
Transferuri bancare	11-13%
Carduri preplătite	9-11%

Operatorii de jocuri de noroc online stabilesc în mod obișnuit limite suplimentare, precum nivelurile depozitelor și ale retragerilor din contul de jucător. Limitele aferente retragerilor variază de la o limită fixă, până la cererea ca jucătorul să contacteze personal o bancă pentru a retrage sume mai mari din contul de jucător.

Unii operatori solicită utilizarea aceleiași metode de plată, atât pentru constituirea depozitelor, cât și pentru retragerea fondurilor (așa-numitul sistem „închis”).

Serviciile de jocuri de noroc furnizate prin telefonie mobilă sau IPTV includ și tarife de transmisie cuprinse în facturile pentru servicii telefonice.

Întrebări:

(12) Există reglementări naționale specifice privind sistemele de plată pentru serviciile de jocuri de noroc online? Cum evaluați aceste reglementări?

(13) Sunt conturile de jucător o cerință necesară din motive de impunere a aplicării reglementărilor și de protecție a jucătorilor?

Identificarea clienților este necesară în special pentru protecția minorilor, prevenirea fraudelor, controalele „de cunoaștere a clienților” și prevenirea spălării banilor. Identificarea clienților poate ridica probleme specifice ale pieței interne atunci când furnizorul serviciului și clientul se află în locații diferite și, de asemenea, din cauza absenței, în prezent, a recunoașterii reciproce în UE a identificării și autentificării electronice[58]. În schimb, în localurile reale care oferă jocuri de noroc, există posibilitatea de a se obține o carte de identitate și de a se efectua o recunoaștere „față în față” în locul în care se desfășoară jocurile de noroc.

În prezent, identificarea clienților de către furnizorii de servicii de jocuri de noroc online se bazează pe:

– identificarea anterioară efectuată de furnizorii de servicii de plată, având în vedere că majoritatea opțiunilor de plată solicită clientului să aibă un cont bancar;

– controalele proprii efectuate în scop de informare și documentele solicitate clientului potențial; și

[57] Estimări efectuate de Comisia Europeană pe baza informațiilor primite de la operatori care acceptă depozite ale clienților rezidenți în alt stat membru (februarie 2010).

[58] A se vedea, de asemenea, Comunicarea intitulată „O Agendă digitală pentru Europa”, COM(2010) 245, 19.5. 2010.

– controalele efectuate de furnizorii de servicii de verificare, în conformitate cu obligațiile prevăzute de legislația UE privind protecția datelor.

Exercițiile bazate pe metoda „clientului misterios”, desfășurate de operatori licențiați, sugerează că există foarte puține puncte slabe care ar putea permite minorilor să joace și să retragă câștigurile[59]. Verificarea vârstei are loc înainte ca noul client să înceapă să joace. S-a sugerat că verificarea suplimentară a vârstei la momentul retragerii câștigurilor ar putea reprezenta încă un element disuasiv pentru minorii și adolescenții care încearcă să se înscrie.

[59] Comisia de jocuri de noroc din Regatul Unit desfășoară un program permanent de verificare a site-urilor de jocuri de noroc bazat pe metoda „clientului misterios”, ca parte a activității sale de control al conformității; a se vedea www.gamblingcommission.gov.uk/

Întrebare:

(14) Care sunt normele și practicile naționale în vigoare pentru verificarea clienților și cum se aplică acestea la serviciile de jocuri de noroc online? Sunt aceste norme și practici compatibile cu normele privind protecția datelor? Cum evaluați aceste norme și practici? Există probleme specifice asociate verificării clienților în context transfrontalier?

2.3. Obiective de interes public

Comisia respectă pe deplin principiul subsidiarității și recunoaște că statele membre dispun de o marjă discreționară pentru a proteja obiectivele de interes public valabile, în conformitate cu tratatul.

Prezenta secțiune se concentrează asupra următoarelor trei obiective de interes public care, în grade diferite, pot fi considerate valabile de către statele membre din perspectiva politicii lor naționale în domeniul jocurilor de noroc online: protecția consumatorilor (2.3.1); ordinea publică (2.3.2) și finanțarea activităților pe care le definesc ca fiind de interes public (2.3.3).

2.3.1. Protecția consumatorilor

Dovezile de care dispune Comisia în această etapă par să indice că majoritatea jucătorilor nu suferă de jocul-problemă. Cei care suferă însă trebuie să fie luați integral în evidență, date fiind costurile sociale asociate pentru jucător, pentru familia sa și pentru întreaga societate. Toți jucătorii au nevoie de protecție împotriva serviciilor frauduloase. Din acest motiv, autoritățile de reglementare depun eforturi pentru a se asigura că toate jocurile oferite sunt controlate, corecte (respectiv, generatoarele de numere aleatorii sunt conforme cu standardele tehnice și respectă regulile fiecărui joc) și protejate împotriva activităților infracționale. Transparența este esențială.

Jocul-problemă

Necesitatea de a proteja jucătorii și de a preveni jocul-problemă este invocată atunci când se restricționează oferta de servicii de jocuri de noroc online adresată consumatorilor.

Jocul-problemă este deseori descris ca fiind nevoia imperioasă de a juca, în pofida consecințelor dăunătoare sau a necesității de a se opri. Pentru a evalua amploarea incidenței jocului-problemă în populația unei țări, sunt efectuate studii cuprinzătoare, denumite „studii de prevalență”. Cele două instrumente de screening cel mai des utilizate pe scară largă pentru a identifica jucătorii-problemă sunt DSM-IV[60] și SOGS[61]. În funcție de răspunsurile date la o listă de întrebări, jucătorul este definit ca fiind un jucător-problemă (SOGS), un jucător

---

60 „Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders” (Manual statistic și de diagnostic pentru bolile mentale), a patra ediție dedicată jocului patologic, Asociația Americană de Psihiatrie, 1994. Publicarea celei de-a cincea ediții a Manualului statistic și de diagnostic pentru boli mentale (DSM-V) este prevăzută pentru mai 2013.

61 Chestionarul *South Oaks Gambling Screen*, Lesieur & Blume, 1987. Ambele instrumente (DSM și SOGS) există și în versiuni adaptate pentru adolescenți. DSM-IV-J (juvenil), DSM-IV-MR-J (răspuns multiplu-juvenil) și SOGS-RA (revizuit pentru adolescenți).

patologic potențial (DSM-IV), sau un jucător patologic probabil (SOGS și DSM-IV), denumit și dependent de jocuri de noroc (a se vedea mai jos).

Comisia are cunoștință de realizarea unor studii de prevalență la nivel național pentru jocul-problemă în opt state membre[62], alte șapte state membre[63] efectuând unele studii de întindere limitată (fie regionale, fie pe categorii specifice de vârstă, în principal adolescenți). Nivelul incidenței jocului-problemă în cele opt state membre care au realizat studii de prevalență la nivel național variază de la 0,5% în întreaga populație din Regatul Unit la 6,5% în Estonia[64]. În ceea ce privește prevalența jocului-problemă în domeniul jocurilor de noroc online din UE, numai patru state membre[65] furnizează statistici la nivel național, în timp ce alte trei state membre[66] furnizează unele informații parțiale (studii de întindere limitată, efectuate pentru o anumită grupă de vârstă, sau privind numai un anumit tip de jocuri online).

Aceste studii sugerează că principalii *factori* care influențează jocul-problemă sunt următorii:

(1) frecvența evenimentelor. Cu cât este mai scurt intervalul de timp dintre desfășurarea jocului și ocazia de a plasa o miză, cu atât mai mare este riscul.

(2) intervalul de plată a câștigului, respectiv timpul scurs între plasarea mizei și rezultat. Cu cât este mai scurt acest interval, cu atât mai mare este riscul.

(3) accesibilitatea și mediul social.

(4) dorința de a recupera pierderile sau senzația de a se afla aproape de câștig. Cu cât este mai mare câștigul și probabilitatea de a câștiga, cu atât mai mare este iluzia de a putea recupera mizele pierdute și deci, cu atât mai ridicat este riscul (acest fenomen este legat, de asemenea, de „starea de excitație” sau de „efectul de vis”).

(5) aptitudinile și „implicarea” percepute. Posibilitatea de a se implica în evenimentul care face obiectul jocului și de a-și utiliza propriile aptitudini pentru a evalua șansele de câștig constituie o dovadă a psihologiei „cvasi-învingătorului”. Această situație întărește senzația că jucătorul controlează jocul, mărind, astfel, riscul. Acest lucru include varierea mizei. Este de remarcat că acest efect se poate accentua dacă o anumită aptitudine, mai degrabă decât norocul, este percepută ca fiind o caracteristică a jocului.

(6) comunicările comerciale care pot stimula grupurile vulnerabile.

În acest sens, diferite tipuri de jocuri sau diferite tipuri de pariuri pot prezenta riscuri diferite pentru jucători. De exemplu, mașinile de slot la care plata este rapidă, taloanele de răzuit și jocurile de cazinou sunt deseori considerate a fi cele mai problematice din acest punct de vedere. Loteriile săptămânale sunt considerate mai puțin riscante [deși implică factorul (4) susmenționat] decât cele cu o frecvență mai mare [din cauza factorilor (1) și (2)]. Se consideră că pariurile sportive și pocherul presupun mai mult riscul identificat la punctul (5) de mai sus. Pariurile sportive „în direct” presupun, în plus, riscul menționat la punctul (1).

---

62 BE, DK, EE, FI, DE, NL, SE și UK.

63 ES, HU, IT, LT, RO și SK.

64 M. Griffiths, *Problem gambling in Europe: An overview* (Jocul-problemă în Europa – Privire de ansamblu), Appex Communications, aprilie 2009.

65 BE, EE, NL și UK.

66 FI, DE și MT.

Întrebare:

(15) Dispuneți de informații care confirmă faptul că factorii susmenționați au legătură cu dezvoltarea jocului-problemă sau cu utilizarea excesivă a serviciilor de jocuri de noroc online și/sau au un rol central în acest sens? (Dacă este posibil, vă rugăm să întocmiți un clasament)

Până în prezent, instrumentele utilizate în statele membre în încercarea de a limita „jocul-problemă” excesiv în cazul serviciilor online sunt cele aplicate în cazul tuturor jocurilor de noroc și anume:

(1) limite de vârstă,

(2) autolimitare (financiară și temporală) și autoexcludere,

(3) informații/avertismente/autoteste (mai ușor de aplicat online decât offline),

(4) interzicerea utilizării creditului,

(5) verificări ale realității (*reality checks*),

(6) obligația de diligență pentru operatorul online,

(7) restricționarea anumitor tipuri de jocuri sau pariuri considerate a fi cele mai riscante (de exemplu, jocurile de cazinou sau pariurile sportive, în cazul cărora pronosticurile sunt permise numai pentru rezultatele finale) și

(8) altele (de exemplu, impunerea unor limite pentru comunicările comerciale – restricții referitoare la utilizarea anumitor mijloace de comunicare, la promovarea vânzărilor și la acordarea de bonusuri de înscriere sau la jocurile de antrenament gratuite).

Întrebare:

(16) Dispuneți de informații care confirmă faptul că instrumentele susmenționate au un rol central în prevenirea sau limitarea jocului-problemă în cazul serviciilor de jocuri de noroc online și/sau sunt eficiente în acest sens? (Dacă este posibil, vă rugăm să întocmiți un clasament)

Dependența de jocuri de noroc

În cazurile în care această informație este disponibilă, ratele de dependență probabilă de joc par să varieze între 0,3% și 3,1% din întreaga populație[67]. Jocul patologic (adictiv) de noroc a fost considerat de unii specialiști ca fiind o dereglare de control al impulsurilor[68] și, prin urmare, nu a fost calificat ca dependență. Cu toate acestea, studii recente au descoperit similarități între dependența de jocuri de noroc și dependența de substanțe[69]. După cum s-a menționat în secțiunea 3.1, instrumentele de screening pentru problemele provocate de jocurile de noroc, utilizate în cadrul studiilor permit identificarea persoanelor care au probleme grave de comportament la jocurile de noroc. În ceea ce privește potențialul adictiv al jocurilor de noroc online, părerile sunt divergente. Deși jocurile de noroc la distanță îndeplinesc criteriile de disponibilitate și accesibilitate, astfel încât a juca des devine mai ușor

---

67 Date provenind din șapte state membre, M. Griffiths, *Problem gambling in Europe*: *An overview* (Jocul-problemă în Europa – Privire de ansamblu), Appex Communications, aprilie 2009.

68 „Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders” (Manual statistic și de diagnostic pentru bolile mentale), a patra ediție, Asociația Americană de Psihiatrie, 1994.

69 „Draft of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders” (Proiectul de Manual statistic și de diagnostic pentru bolile mentale), a cincea ediție, Asociația Americană de Psihiatrie, publicare prevăzută pentru 2013.

decât în cazul jocurilor oferite în localuri reale, este dificil să se stabilească legături directe între jocurile de noroc la distanță și probabilitatea de a deveni jucător dependent.

Jocurile de noroc online asigură operatorilor posibilități mai sofisticate de a urmări tranzacțiile fiecărui jucător, în comparație cu formatele de joc offline. Spre deosebire de cazul studiilor de prevalență, datele privind jocurile de noroc online permit studierea comportamentului real al jucătorului. Un studiu al comportamentului de joc online efectuat de Division on Addiction (Divizia Dependență) a Cambridge Health Alliance, instituție medicală și de învățământ afiliată Harvard Medical School[70], bazat pe o analiză îndelungată a activității de joc individuale utilizând un eșantion aleatoriu de aproape 50 000 de jucători de cazinou online din 80 de țări și un eșantion aproape egal de participanți la pariuri sportive online a arătat că 99% dintre clienții pariurilor sportive online nu manifestau un comportament de joc anormal, față de 95%, în cazul jucătorilor de cazinou online[71].

Raportul pregătit pentru Președinția suedeză în 2009[72] menționează că, deși unele cercetări sugerează existența unei legături între accesibilitate și dependența de jocuri de noroc, aceasta nu este întotdeauna confirmată de datele empirice disponibile. În cazurile în care a fost posibilă compararea rezultatelor studiilor de prevalență efectuate cu 7-10 ani în urmă (când jocurile de noroc online erau mai puțin populare) cu rezultatele studiilor realizate mai recent, rata prevalenței dependenței de jocuri de noroc a rămas constantă[73].

De asemenea, *British Gambling Prevalence Survey* (Studiul britanic de prevalență a jocurilor de noroc), efectuat în 2007 pentru Comisia de jocuri de noroc, a constatat că ratele dependenței de jocuri de noroc online în Regatul Unit erau mai scăzute decât cele corespunzătoare unor tipuri de jocuri offline și că dependența părea să fie legată mai mult de introducerea unor tipuri noi, și deci mai „atractive”, de jocuri, indiferent dacă acestea erau online sau offline[74].

Comisia remarcă faptul că majoritatea site-urilor de jocuri de noroc stabilite și licențiate în UE afișează hiperlinkuri către servicii de asistență sau organizații care se ocupă de jucătorii-problemă. Cu toate acestea, chiar dacă 15 state membre au efectuat studii de prevalență naționale sau regionale, există puține informații disponibile privind răspunsul corespunzător al politicii la aceste studii (de exemplu, lansarea de campanii educaționale sau alocarea unor resurse suplimentare pentru prevenire sau tratament), sau privind măsura în care jucătorii-problemă au acces la tratament[75].

---

70 Studiul a fost efectuat în parteneriat de cercetare cu Bwin, care a pus la dispoziție baza sa de date cu clienți.

71 LaBrie, LaPlante, Nelson, Schaffer, „Assessing the Playing Field: A prospective Longitudinal Study of Internet Sports Gambling behaviour” (împreună cu Schumann,) *Journal of Gambling Studies*, 2008; „Inside the virtual casino: A prospective longitudinal study of Internet casino gambling” (împreună cu Kaplan), *European Journal of Public Health,* 2008 și „Population trends in Internet sports gambling” (împreună cu Schumann),Computers in Human Behaviour, 2008.

72 Svenska Spel, „The cost of gambling. An analysis of the socio-economic costs resulting from problem gambling in Sweden”. Consiliul UE DS 406/09. Bruxelles, 2009.

73 De exemplu: Finlanda și Regatul Unit.

74 „Addiction rates among past year gamblers”, *British Gambling Prevalence Survey 2007*, National Centre for Social Research, septembrie 2007.

75 Numai 4 state membre (AT, EE, FI și UK) au furnizat Comisiei informații cu privire la jocul-problemă în contextul studiului Comisiei intitulat „Studiu privind serviciile de jocuri de noroc în piața internă a UE”, capitolul 9.9, p. 1453, citat mai sus.

Întrebări:

(17) Aveți informații (de exemplu, studii, date statistice) privind amploarea jocului-problemă la nivel național sau la nivelul UE?

(18) Există studii recunoscute sau informații care să demonstreze că jocurile de noroc on-line sunt potențial mai mult sau mai puțin dăunătoare decât alte forme de jocuri de noroc pentru persoanele susceptibile să dezvolte un model de joc patologic?

(19) Există informații care să sugereze ce forme de jocuri de noroc online (tipuri de jocuri) sunt cele mai problematice în acest sens?

(20) Ce se întreprinde la nivel național pentru a preveni jocul-problemă (de exemplu, pentru a asigura depistarea timpurie)?

(21) Este tratamentul dependenței de jocuri de noroc disponibil la nivel național? Dacă da, în ce măsură contribuie operatorii de jocuri de noroc online la finanțarea acțiunilor preventive și a tratamentului preventiv?

(22) Care este nivelul de *due diligence* solicitat de reglementarea națională în acest domeniu (de exemplu, înregistrarea comportamentului jucătorilor online pentru a identifica un posibil jucător patologic)?

Protecția minorilor și a altor grupuri vulnerabile

În toate statele membre, cadrul de reglementare încearcă în diferite moduri să protejeze minorii, respectiv copiii și adolescenții, împotriva riscurilor pe care le prezintă jocurile de noroc în general[76]. Limitele de vârstă pentru jocuri de noroc pot fi stabilite prin lege sau în condițiile de licență, iar operatorii (inclusiv detailiștii sau concesionarii) au obligația de a efectua verificarea vârstei. În același stat membru, limitele de vârstă pot, de asemenea, să varieze de la un serviciu de jocuri de noroc la altul.

Întrebări:

(23) Considerați că limitele de vârstă pentru accesul la serviciile de jocuri de noroc online în țara dumneavoastră sau în orice alt stat membru sunt adecvate pentru atingerea obiectivului urmărit?

(24) Sunt impuse verificări online ale vârstei? Cum le apreciați în comparație cu identificarea „față în față" efectuată offline?

Accesul minorilor la sistemele de plată

Sistemele de procesare a plăților pot fi un mijloc eficient de împiedicare a accesului minorilor la serviciile de jocuri de noroc online. Deși persoanele cu vârsta sub 18 ani pot deschide conturi bancare, există totuși limitări. Trebuie prezentată o serie întreagă de documente și de dovezi ale identității și, ca regulă, un părinte sau un tutore legal trebuie să se prezinte la bancă împreună cu titularul minor al contului (control parental). Persoanele tinere nu sunt în mod normal responsabile din punct de vedere legal pentru datoriile lor, astfel încât este puțin

[76] Vârsta majoratului în toate statele membre, cu excepția Austriei, este 18 ani (19 ani în Austria).

probabil să li se acorde un credit pe descoperit de cont, iar cererile pentru carduri de credit din partea persoanelor cu vârsta sub 18 ani sunt respinse. În consecință, banca sau furnizorul de servicii financiare va asigura o verificare suplimentară a vârstei înainte ca un jucător tânăr să poată deschide un cont de jucător la un operator online.

Cu toate acestea, mizele pot fi plătite, și vor fi din ce în ce mai mult plătite, prin intermediul telefonului mobil (fiind adăugate pe factură), de exemplu printr-un mesaj text sau printr-un apel către un număr cu tarif majorat, astfel încât, în aceste cazuri, minorii pot avea acces mai ușor la jocurile de noroc.

– *Minorii și marketingul jocurilor de noroc online*

Având în vedere că încearcă să împiedice accesul minorilor la serviciile de jocuri de noroc online, autoritățile din statele membre (și operatorii) încearcă, de asemenea, să controleze marketingul și promovarea acestor servicii. Printre exemplele de restricții se numără normele conform cărora promovarea acestor servicii nu trebuie:

– să fie orientată către persoanele cu vârsta mai mică decât limita de vârstă pentru participare, stabilită la nivel național;

– să fie difuzată (la TV sau la radio) sau comunicată în timpul programelor specifice adresate tinerilor și difuzate pe canalele de audiență generală, sau în anumite intervale de timp care preced sau urmează după astfel de programe;

– să implice sau să arate o persoană care pare să aibă vârsta mai mică decât limita de vârstă pentru participare stabilită la nivel național;

– să suscite în alt mod interesul copiilor sau al persoanelor tinere, de exemplu, prin asociere cu cultura tinerilor sau prin implicarea unei persoane celebre (tricouri imprimate care fac publicitate unui operator de jocuri de noroc online etc.); sau

– să fie vizibilă în apropierea zonelor frecventate de copii (de exemplu, panouri publicitare amplasate în apropierea școlilor).

Întrebare:

(25) Cum sunt protejați minorii, la nivel național sau la nivelul UE, prin reglementarea comunicărilor comerciale pentru servicii de jocuri de noroc [de exemplu, limitarea jocurilor promoționale concepute ca jocuri de cazinou online, a sponsorizării activităților sportive, a comercializării articolelor promoționale (tricouri imprimate, jocuri de calculator) și a utilizării rețelelor sociale online sau a *video-sharing*-ului în scopuri de marketing]?

– *Alte tipuri de jucători vulnerabili*

Alți jucători pot fi vulnerabili ca urmare a:

– *situației financiare*; jucătorii cu venituri mici;

– *lipsei de experiență*; în special, adulții tineri (18-21 ani) și/sau cei care nu sunt conștienți de riscurile asociate jocului-problemă;

– *dependenței anterioare* de consumul unei substanțe chimice sau de un anumit comportament (utilizarea serviciilor de jocuri de noroc offline);

– *accesului ușor la jocurile de noroc*; agenții de vânzări sau angajații furnizorilor sau contractorilor de servicii de jocuri de noroc; și

– *altor cazuri de expunere frecventă la tentația jocurilor de noroc și/sau a altor legături puternice cu obiectul pariurilor.* În această situație se pot găsi persoanele angajate în sectorul curselor hipice, atleții (amatori și profesioniști) antrenorii, arbitrii, brokerii etc.

Întrebare:

(26) Ce dispoziții de reglementare naționale privind condițiile de licență și comunicările comerciale pentru servicii de jocuri de noroc online țin seama de aceste riscuri, încercând să protejeze consumatorii vulnerabili? Cum evaluați aceste dispoziții?

2.3.2. Ordinea publică

Prevenirea fraudelor

Toate statele membre încearcă să prevină fraudele și jocurile necinstite. Legislația națională are scopul de a proteja consumatorii (de operatori frauduloși și cu activitate infracțională), operatorii (de jucători frauduloși sau de sindicate de jucători) și organizatorii de evenimente. Printre exemple se numără utilizarea neautorizată a cardurilor de credit care poate fi, de asemenea, asociată cu „furtul de identitate” și cu „aranjarea meciurilor” (aranjarea evenimentelor); în acest ultim caz, o persoană sau un grup de persoane (în mod tipic, asociate cu crima organizată) încearcă să influențeze rezultatul unui eveniment (de exemplu, al unui eveniment sportiv sau al unui joc de cărți)[77]. Frauda are loc și atunci când un grup de jucători se asociază împotriva altui jucător (de exemplu, mesele de pocher aranjate).

Comisia a identificat următoarele trei tipuri de fraudă pe care dorește să le supună consultării:

– jucători care nu își primesc câștigurile. Exemplele tipice includ loteriile frauduloase, caz în care un operator nelicențiat și care acționează ilegal contactează consumatorii solicitându-le să plătească o sumă de bani (comision) sau să comunice date personale (date bancare) înainte de plata unui premiu. În astfel de escrocherii se face frecvent referință, în mod fals, la autorizațiile acordate de autoritățile europene pentru jocuri de noroc[78].

---

77 De exemplu, organizații criminale din China sau Croația au fost implicate în aranjarea meciurilor în BE, DE și FI.

78 Acestea nu trebuie considerate ca fiind asociate cu câștigurile amânate, respectiv cu cazul în care un operator licențiat reține câștigurile în scopuri de *due diligence*, fără a comunica jucătorului suficiente informații în legătură cu motivele acestei rețineri. În astfel de cazuri, operatorul trebuie să explice de ce

– aspecte legate de furtul de identitate și de protecția datelor. Acestea implică utilizarea neautorizată a datelor personale ale unei alte persoane pentru a-și asuma identitatea persoanei respective și a accesa, în acest mod, resurse sau a obține un credit sau alte beneficii în numele persoanei respective.

– manipularea rezultatului prin modificarea programului informatic asociat jocului sau prin coruperea persoanelor implicate în organizarea jocului sau a evenimentului.

Întrebări:

(27) Aveți cunoștință de studii și/sau de date statistice privind fraudele și jocurile de noroc online?

(28) Există norme privind controlul, standardizarea și certificarea echipamentului pentru jocuri de noroc, a generatoarelor de numere aleatoare sau a altor programe informatice în țara dumneavoastră?

(29) Care sunt, în opinia dumneavoastră, cele mai bune practici pentru prevenirea diferitelor tipuri de fraude (comise de operatori în detrimentul jucătorilor, de jucători în detrimentul operatorilor și de jucători în detrimentul jucătorilor) și pentru a facilita procedurile referitoare la plângeri?

(30) În ceea ce privește pariurile sportive și falsificarea rezultatelor, ce reglementări naționale sunt impuse operatorilor de jocuri de noroc online și persoanelor implicate în evenimente sportive/ jocuri pentru a combate aceste probleme, în special, pentru a preveni „conflictul de interese”? Aveți cunoștință de existența unor date sau studii disponibile privind amploarea acestei probleme?

(31) În opinia dumneavoastră, ce probleme trebuie soluționate în mod prioritar?

(32) Care sunt riscurile ca un operator de pariuri sportive (online), care a încheiat un acord de sponsorizare cu un club sau cu o asociație sportivă, să încerce să influențeze, direct sau indirect, rezultatul unui eveniment sportiv în scopuri de câștig?

Prevenirea spălării banilor

Cele două tipuri extreme de activități de „spălare de bani” sunt reprezentate, pe de o parte, de operațiunile transnaționale complexe al căror scop este ascunderea originii criminale a actelor de criminalitate de mare anvergură, astfel încât persoanele și bunurile să aibă o aparență de legitimitate, și, pe de altă parte, de orice activitate care ascunde, disimulează, sau dispune de produsul oricărui act de criminalitate, indiferent de sumă (spălarea efectuată chiar de autorii actului respectiv – uneori prin cheltuieli – dar și delictele comise pentru a alimenta dependența de jocuri de noroc).

În ceea ce privește tehnicile de spălare a banilor, există foarte puține informații sau dovezi care să sugereze că operatorii de jocuri de noroc online licențiați din Europa desfășoară

---

nu se efectuează plata. Explicația cea mai tipică a acestor întârzieri sunt controalele suplimentare de identificare a clienților.

activități de spălare de bani. Problema privește însă, în mod evident, operatorii ilegali. Comisia reține că următoarele practici ar putea fi, eventual, utilizate în acest scop:

– companiile de jocuri de noroc online ar putea credita câștigurile sau fondurile neutilizate în alt cont decât cel din care s-a pariat inițial,

– acestea ar putea permite unui jucător să deschidă mai multe conturi la același operator,

– în jocurile de la egal la egal (*peer-to-peer*), precum pocherul electronic, pot avea loc între jucători, atât electronici, cât și umani, transferuri de valoare ca urmare a unor pierderi deliberate, la un preț relativ mic pentru jucători. Astfel de jocuri pot permite transferul online al fișelor (*chip dumping*). De exemplu, un jucător depune fonduri cu un card de credit furat și apoi „transferă" fișele la masă unui complice sau într-un alt cont pe care l-a creat. Aceste activități pot fi detectate, deoarece principiul este simplu – jucătorii mizează sume mari deși au cărți foarte slabe (așteptându-se să piardă în favoarea complicelui)[79].

– utilizarea banilor electronici ca opțiune de plată, sau a unor mijloace de plată similare, precum cardurile cu valoare stocată (*Stored Value Cards*)[80] [cele care prezintă motive de îngrijorare sunt caracterizate de limite înalte, de lipsa monitorizării post-cumpărare și de controalele slabe „de cunoaștere a clienților" (*know-your-customer* - KYC)]. În această categorie pot fi incluse și telefoanele mobile cu funcțiuni de plată, care nu au fost supuse unor controale KYC adecvate.

Întrebări:

(33) Ce cazuri au demonstrat cum pot fi utilizate jocurile de noroc online în scopuri de spălare a banilor?

(34) Ce sisteme de microplată necesită un control reglementar specific în vederea utilizării lor pentru servicii de jocuri de noroc online?

A treia Directivă în domeniul spălării banilor se aplică[81] sectorului financiar, precum și altor domenii, inclusiv cazinourilor (reale și online).

O problemă specială în ceea ce privește impunerea aplicării dispozițiilor directivei respective în cazul serviciilor de jocuri de noroc online este că aceste site-uri oferă în mod frecvent diverse alte servicii de jocuri de noroc (care nu sunt jocuri de cazinou), iar operatorul poate fi licențiat în mai multe jurisdicții.

Dincolo de aceste principii generale, Comisia este conștientă de faptul că operatorii de jocuri de noroc online licențiați și autoritățile naționale de reglementare au instituit o gamă de practici operaționale de combatere a spălării banilor. Acestea includ:

---

79 Sălile de pocher online cunosc această escrocherie și încearcă să detecteze autorii înainte de aprobarea încasării câștigurilor acestora.

80 În cazul cardului cu valoare stocată, valoarea monetară este stocată pe card și nu într-un cont exterior; acesta diferă de cardurile preplătite, la care banii se află într-un depozit la emitentul cardului, la fel ca la cardul de debit.

81 Citată în secțiunea 1.2.

– ***Due diligence* în ceea ce privește clienții** - li se permite să joace numai jucătorilor înregistrați, care dețin un cont la operatorul licențiat. Trebuie completate formulare de cerere care conțin informații privind: (1) faptul că vârsta jucătorului este mai mare decât limita de vârstă legală pentru a juca, (2) identitatea jucătorului, (3) locul de rezidență al jucătorului și (4) adresa de e-mail valabilă a jucătorului. Procedura de *due diligence* poate include analiza vitezei (depozite/tranzacții), analiza riscului geografic, detectarea anomaliilor de comportament ale jucătorului, investigarea asocierilor jucătorului și politica de combatere a criminalității în spațiul virtual. În toate cazurile, jucătorul trebuie să-și dea acordul prealabil de a furniza datele personale relevante care permit înființarea contului său.

– **Controlul plăților** – jucătorul trebuie să primească orice plată aferentă câștigurilor (soldul contului) prin același mijloc prin care banii au fost inițial primiți (și în contul din care provine depozitul). De asemenea, operatorii trebuie să se asigure că mențin controlul asupra numerelor cardurilor de credit și a datelor personale ale jucătorilor, stocate în sistemele lor. Mai mult, plățile directe între clienți sunt interzise.

– **Controale operaționale** – operatorii trebuie să utilizeze liste de verificare a vârstei și liste utilizate de bănci pentru a identifica teroriștii și persoanele expuse politic (*politically exposed persons* – PEP), respectiv lista World Check[82] și lista de supraveghere a Asociației europene pentru securitatea sportului (*European Sports Security Association* - ESSA)[83]. Operatorii trebuie să țină, de asemenea, înregistrări statistice ale comportamentului tranzacțional, care trebuie să respecte normele de protecție a datelor ale UE, pentru a putea identifica activitățile suspicioase. În cazul în care limitele mizelor sunt ridicate, operatorii trebuie să aplice cerințe de *due diligence* mai stricte. De asemenea, operatorii trebuie să transmită Rapoarte de activitate suspicioasă (RAS) Unităților de inteligență financiară (UIF) naționale.

Întrebări:

(35) Aveți experiență și/sau informații în domeniul bunelor practici pentru detectarea și prevenirea spălării banilor?

(36) Există informații care să demonstreze că riscul spălării banilor prin intermediul jocurilor de noroc online este deosebit de ridicat în contextul instalării acestor operațiuni pe site-uri de rețele sociale?

Prevenirea altor acte de criminalitate

Alte acte de criminalitate care pot fi legate de jocurile de noroc online sunt:

– furnizarea de servicii de jocuri de noroc de către operatori ilegali (de exemplu, organizații criminale sau delincvenți). Un raport al Franței privind criminalitatea în spațiul virtual și jocurile de noroc estimează că o mie de site-uri sunt operate direct de grupuri criminale[84],

---

82 http://www.world-check.com/politically-exposed-person-pep-compliance/

83 http://www.eu-ssa.org/Home/tabid/36/Default.aspx

84 Institutul francez CERT-LEXI a analizat în 2005 70 de milioane de site-uri și a găsit 14 823 site-uri care oferă jocuri de noroc online. Numai 2005 site-uri aveau licență.

– jocurile online neautorizate oferite de un operator licențiat,

– evaziunea fiscală (în cazul în care utilizatorul are obligația de a plăti impozit pe câștiguri, ceea ce înseamnă că evaziunea fiscală poate fi invocată în principal în legătură cu câștigurile provenite din activități offshore).

Există, de asemenea, un număr de activități criminale relevante pentru multe servicii de jocuri de noroc, dar nu în mod specific și pentru jocurile de noroc online, cum sunt: (i) aranjarea meciurilor sau a meselor de pocher (a se vedea mai sus), (ii) activitățile de cămătărie, (iii) activitățile criminale desfășurate pentru a finanța utilizarea serviciilor de jocuri de noroc (de exemplu, furtul) și (iv) finanțarea terorismului.

Întrebare:

(37) Există cerințe naționale de transparență a jocurilor de noroc? Sunt acestea aplicate furnizării transfrontaliere de servicii de jocuri de noroc online? După părerea dumneavoastră, aplicarea acestor norme este impusă în mod eficient?

2.3.3. Finanțarea activităților de binefacere sau de interes public, precum și a evenimentelor pe care se bazează pariurile sportive online

Restricțiile impuse asupra serviciilor de jocuri de noroc la nivel naționale sunt uneori justificate de motive de politică, precum finanțarea activităților de binefacere sau de interes public. Deși sistemele create în acest scop trebuie să respecte normele aplicabile privind ajutoarele de stat, merită remarcat faptul că, în conformitate cu opinia Curții de Justiție, finanțarea acestor activități sociale nu poate constitui o justificare reală a politicii restrictive, ci numai o consecință benefică accesorie[85]. Obiectivul acestor restricții este să contribuie la finanțarea „activităților de interes public" care aduc beneficii întregii societăți. Mai precis, activitățile de interes public care beneficiază în prezent de acest tip de finanțare în statele membre sunt artele, cultura, sportul[86], programele pentru tineret sau educaționale și activitățile de caritate.

Sisteme de canalizare a veniturilor

În vederea recurgerii la venituri din jocuri de noroc pentru finanțarea activităților de interes public, se utilizează mai multe căi. Organizația sau compania responsabilă cu activitățile de interes public:

(1) primește o licență[87] pentru a oferi serviciul de jocuri de noroc online în vederea susținerii „cauzei caritabile" recunoscute de autoritatea responsabilă cu acordarea

---

85 De exemplu, Cauza C-67/98 (Zenatti), punctele 36 și 37, și Cauza C-316/07 (Markus Stoß), punctul 104. A se vedea, de asemenea, hotărârea Curții de Justiție a AELS în Cauza 3/06 (Landbrokes), punctul 63.

86 A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei intitulată „Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului", COM(2011) 12, care consemnează necesitatea de a se ține seama de finanțarea durabilă a sportului atunci când se examinează furnizarea serviciilor de jocuri de noroc pe piața internă (pagina 9).

87 Organizațiile sau companiile responsabile cu activitățile de binefacere sau de interes public sunt autorizate, în grade variabile, să încheie acorduri cu operatori privați care asigură platforma de joc și promovează serviciile de jocuri de noroc (și care conduc total sau parțial operațiunile, primind în schimb o compensație economică).

licenței (de exemplu, un comitet olimpic național, o autoritate hipică națională, o asociație pentru persoane nevăzătoare etc.);

(2) primește fonduri direct de la un operator de jocuri de noroc al statului (de exemplu, o loterie națională), în conformitate cu o rată stabilită prin licență sau prin legislația care reglementează operatorul respectiv;

(3) primește indirect fonduri de la un operator de jocuri de noroc al statului, prin intermediul bugetului de stat, la care a contribuit operatorul respectiv;

(4) primește fonduri de la unul sau mai mulți operatori privați de jocuri de noroc, contribuția acestora fiind:

(a) stabilită prin licență ori legislație sau

(b) voluntară;

(5) primește o compensație economică pentru utilizarea unui eveniment pe care îl organizează și la care se fac pariuri, chiar dacă organizația sau compania respectivă nu este implicată în organizarea activității propriu-zise de jocuri de noroc;

(6) primește fonduri de la bugetul de stat, la care au contribuit operatori de jocuri de noroc atât ai statului, cât și privați.

Întrebări:

(38) Există alte sisteme de canalizare a veniturilor din jocuri de noroc, în beneficiul activităților de interes public, la nivel național sau al UE?

(39) Există un mecanism specific, cum ar fi un fond, pentru redistribuirea veniturilor din servicii publice și comerciale de jocuri de noroc, în beneficiul societății?

(40) Sunt fondurile restituite sau reatribuite pentru prevenirea și tratamentul dependenței de jocuri de noroc?

Comisia dorește să aprofundeze în continuare două aspecte.

Eventuala existență a unui principiu de returnare a veniturilor către organizatorii de evenimente

Evenimentele sportive naționale și din afara țării sunt utilizate de operatorii online pentru a prezenta clienților potențiali o selecție atractivă de servicii de jocuri de noroc. Evenimentele respective pot beneficia de astfel de activități de jocuri de noroc, în sensul că acestea suscită un interes public suplimentar și, eventual, cresc gradul de mediatizare a evenimentelor. Există un larg consens asupra faptului că o parte echitabilă a veniturilor provenite din activitatea de jocuri de noroc asociată, trebuie să revină evenimentelor sportive pe care se bazează aceste jocuri de noroc.

– În cazul specific al curselor hipice, unele state membre impun unei organizații sau unei companii o licență exclusivă pentru pariurile hipice, cu scopul de a se asigura că cifra de afaceri generată de pariurile hipice, cu excepția câștigurilor, a cheltuielilor de pariuri reciproce și a cheltuielilor operaționale, revine sporturilor ecvestre și sectorului reproducerii și creșterii cailor. Deși structurile naționale variază, sprijinul pentru cursele hipice și sectorul creșterii cailor poate fi semnificativ, atingând în unele țări peste 8% din cifra totală de afaceri generată de pariuri. O caracteristică specifică a curselor de cai în comparație cu alte sporturi este că acestea reprezintă o atracție în primul rând pentru jucători. Astfel, viabilitatea lor depinde, mai mult decât în cazul altor evenimente sportive, de reinvestirea în această activitate a unei proporții suficiente din veniturile din jocuri de noroc. Mai mult, în unele state membre, tradiția sporturilor ecvestre și a reproducerii și creșterii cailor, susținută prin această canalizare a veniturilor din jocuri de noroc, continuă să aibă un important rol economic în zonele rurale și, în consecință, poate fi asociată obiectivelor politicilor de dezvoltare regională și de coeziune teritorială.

– Alte sporturi au o structură mai diversificată a veniturilor, deoarece atrag un public mai larg și/sau deoarece se pretează mai puțin jocurilor de noroc. Cu toate acestea, în cazul în care sunt oferite servicii de jocuri de noroc cu ocazia unei competiții sportive organizate, statele membre au analizat alternativa ca organizatorii (organizațiile sportive, echipele etc.) să poată beneficia de un venit suplimentar în urma exploatării imaginii lor sau a evenimentului de către furnizorii de servicii de jocuri de noroc. Deoarece serviciile de jocuri de noroc nu ar fi viabile dacă nu ar utiliza aceste evenimente, se încearcă asigurarea unei returnări echitabile a veniturilor în schimbul acestei utilizări. Unii operatori de stat care oferă servicii de pariuri sportive în sporturi profesionale au astfel obligația de a returna venituri sporturilor de masă, contribuind astfel la susținerea activităților de interes public destinate încurajării participării în activități sportive în general. Comisia a inițiat un studiu european asupra finanțării sporturilor de masă, care ar trebui să arate importanța reală a diferitelor surse de finanțare a acestor sporturi, inclusiv a veniturilor provenite din organizarea serviciilor de jocuri de noroc[88].

În sfârșit, evenimentele sportive la care se pot organiza pariuri sportive pot fi supuse, ca urmare a activităților criminale, unui risc mai ridicat de aranjare a meciurilor. Pentru ca serviciile de jocuri de noroc să contribuie la investițiile efectuate de organizatorii de

[88] COM(2011) 12 p. 9.

competiții sportive, un stat membru (Franța) a instituit un drept neexclusiv pentru pariurile sportive, motivat, în primul rând de necesitatea de a asigura integritatea.

Întrebări:

(41) Care sunt proporțiile în care veniturile din jocuri de noroc online provenite din pariurile sportive sunt redirecționate către sport, la nivel național?

(42) Beneficiază toate disciplinele sportive de drepturi de exploatare a jocurilor de noroc online într-un mod similar cu cursele hipice? Dacă da, se face uz de aceste drepturi?

(43) Există drepturi de exploatare a jocurilor de noroc online, care sunt dedicate exclusiv asigurării integrității?

Riscul de „parazitism" prin furnizarea serviciilor de jocuri de noroc online

Ca urmare a tradițiilor lor culturale și istorice naționale diferite, statele membre se vor baza pe sisteme și rate diferite de canalizare a veniturilor din jocuri de noroc. De exemplu, statele membre care nu au o tradiție a curselor hipice sau a creșterii cailor nu au, în mod evident, nevoie de un sistem de canalizare a veniturilor în acest scop. În mod similar, unele state membre vor opta pentru finanțarea anumitor activități de interes public exclusiv din venituri fiscale, în timp ce alte state membre vor prefera să recurgă și la canalizarea veniturilor din jocuri de noroc în același scop.

În consecință, atunci când se oferă servicii de jocuri de noroc pentru evenimente care au loc în alte state membre, sau când jucători dintr-un stat membru aleg să plaseze mize în servicii de jocuri de noroc furnizate din alt stat membru, vor exista efecte directe asupra eficienței sistemelor naționale de canalizare a veniturilor din jocuri de noroc. Acesta este, în special, cazul jucătorilor care se concentrează exclusiv asupra obținerii celor mai mari profituri. Această problemă de „parazitism" nu este, în sens strict, limitată la serviciile transfrontaliere de jocuri de noroc online, deoarece jucătorii pot, în principiu, să traverseze întotdeauna granițele în mod fizic pentru a avea acces la serviciile de jocuri de noroc, dar, cu toate acestea, serviciile de jocuri de noroc online sunt diferite în practică, întrucât măresc semnificativ acest efect posibil.

Efectul poate fi atenuat sau chiar inversat de faptul că unii jucători utilizează anumite servicii de jocuri de noroc, deoarece acestea sunt legate de finanțarea activităților de interes public. Explicația poate fi faptul că legătura cu activitățile de interes public atenuează stigmatul social asociat jocurilor de noroc sau poate chiar să constituie motivația primară pentru utilizarea acestor servicii. De exemplu, ca urmare a șanselor foarte mici de câștig din anumite tipuri de servicii de jocuri de noroc (loterii cu câștiguri mici oferite de organizații caritabile), se poate considera că mulți jucători plasează o miză în astfel de jocuri, mai degrabă decât în alte tipuri de jocuri care oferă șanse mai mari de câștig, în primul rând pentru că estimează că miza respectivă va sprijini o activitate de interes public meritorie. Acest tip de jucători pot chiar să fie atrași de oferte de servicii de jocuri de noroc online care provin din alte state membre și care au legături directe mai puternice cu activități de interes public pe care doresc să le sprijine, în comparație cu ofertele naționale servicii de jocuri de noroc online.

Întrebări:

(44) Există informații care să sugereze că riscul de „parazitism” transfrontalier susmenționat pentru serviciile de jocuri de noroc online reduce veniturile activităților de interes public care depind de canalizarea veniturilor din jocuri de noroc?

(45) Există obligații de transparență care să permită jucătorilor să fie înștiințați dacă furnizorii de servicii de jocuri de noroc canalizează veniturile către activitățile de interes public și, în caz afirmativ, ce proporție din aceste venituri este canalizată?

2.4. Impunerea normelor și aspecte conexe

O piață transfrontalieră neautorizată poate fi accesibilă consumatorilor, ca urmare fie a toleranței *de facto*, fie a lipsei unei impuneri eficiente a normelor. Impunerea eficientă a normelor este esențială pentru statele membre în vederea asigurării realizării obiectivelor de interes public urmărite prin politica națională în domeniul jocurilor de noroc.

Autoritățile pentru jocuri de noroc din statele membre

Diferite tipuri de structuri organizaționale sunt utilizate pentru acordarea licențelor, reglementare și supervizarea jocurilor de noroc online. Independența și competențele acestor structuri variază. În același stat membru, diferite forme de servicii de jocuri de noroc online pot fi, de asemenea, reglementate sau supervizate de organisme separate (de exemplu, jocurile promoționale, jocurile oferite de mass-media și pariurile pe interval)[89].

Activitățile autorităților pentru jocuri de noroc pot include o gamă largă de atribuții, printre care:

– eliberarea, suspendarea și revocarea licențelor;

– funcții de control și supervizare care includ controale administrative și financiare, inspecții la fața locului, inspecții tehnice (de exemplu, pentru echipamente sau programe informatice) și monitorizarea online a activităților;

– Impunerea normelor – deschiderea și instrumentarea procedurilor pentru infracțiuni legate de: (a) furnizarea serviciilor de jocuri de noroc ilegale/neautorizate și (b) comunicări comerciale privind serviciile sau operatorii de jocuri de noroc, indiferent dacă este vorba de servicii de jocuri de noroc legale sau ilegale/neautorizate;

– furnizarea de consultanță, informații sau sprijin guvernului, jucătorilor (publicului) și/sau operatorilor.

Întrebări:

[89] Diferitele autorități la nivel național care îndeplinesc sarcini de reglementare sunt următoarele: (i) un minister fără serviciu specializat; (ii) un serviciu specializat din cadrul unui minister; (iii) un serviciu ministerial din afara ministerului; (iv) o agenție/un inspectorat sub control ministerial; și (v) un organism de reglementare independent, recunoscut de stat.

(46) Există în țara dumneavoastră un organism de reglementare? Care sunt statutul, competențele și domeniul său de acțiune în sectorul jocurilor de noroc online, astfel cum este definit în prezenta Carte verde?

(47) Există un registru național al operatorilor licențiați de servicii de jocuri de noroc? Dacă da, este acesta accesibil publicului? Cine răspunde de actualizarea sa?

Cooperarea administrativă

Cooperarea administrativă dintre autoritățile de reglementare din SEE este în prezent bazată pe cooperarea ad-hoc dintre un număr limitat de state membre. Există un forum specific al autorităților de reglementare din întreaga Europă, unde acestea se întâlnesc, fac schimb de opinii și dezbat politica în domeniul jocurilor de noroc (GREF[90]). Posibilele domenii de cooperare administrativă includ punerea în comun sau schimbul de informații privind:

– titularii de licență (inclusiv condițiile de licență, calitățile profesionale ale personalului și integritatea operatorilor);

– operatorii nelicențiați și frauduloși (lista neagră comună);

– aspecte de natură tehnică, precum standarde, teste și certificări naționale;

– bune practici (inclusiv campanii publice de prevenire a criminalității sau a jocului-problemă, precum și costurile și efectele unor astfel de campanii).

Întrebare:

(48) Despre ce forme de cooperare administrativă transfrontalieră în acest domeniu aveți cunoștință și ce aspecte specifice includ acestea?

Intensificarea cooperării cu alte părți interesate

Autoritățile pentru jocuri de noroc din statele membre pot să coopereze, de asemenea, cu părți interesate din sfera sportului național sau european și/sau cu operatori de pariuri publici sau privați pentru a elabora:

– programe sau campanii educaționale pentru atleți (amatori și profesioniști), antrenori, arbitri, persoane angajate în sectorul curselor hipice sau de către operatori publici sau privați de jocuri de noroc online etc.; și/sau

– sisteme de alertă rapidă destinate consolidării impunerii normelor în vederea prevenirii meciurilor aranjate.

Întrebare:

(49) Aveți cunoștință de existența unei cooperări intensificate, a unor programe educaționale sau a unor sisteme de alertă rapidă destinate consolidării

[90] http://www.gref.net/index.htm

integrității în sport și/sau creșterii gradului de sensibilizare a altor părți interesate?

Blocarea plăților și regimuri de responsabilitate pentru furnizorii de servicii de internet

Serviciile de jocuri de noroc online sunt posibile datorită furnizorilor de servicii de plată și de comunicații (operatorii de telecomunicații, canalele de televiziune și furnizorii de servicii ale societății informaționale). În prezent, pentru restricționarea serviciilor de jocuri de noroc online, „neautorizate" și transfrontaliere, următoarele tipuri de metode sunt impuse acestor furnizori de servicii intermediari:

– **Filtrarea DNS (*Domain Name System*)**. Scopul unui mecanism de filtrare a DNS este să asigure faptul că potențialii clienți sunt împiedicați să joace pe site-uri neautorizate prelistate, sau sunt redirecționați către alte adrese de internet (site-uri) pe baza unei liste predefinite de adrese de internet (nume de domenii), de exemplu, de pe un site .com, către un site stabilit în jurisdicția națională respectivă[91].

– **Blocarea protocolului de internet (IP).** Fiecărui dispozitiv conectat la internetul public îi este atribuit un număr unic, cunoscut ca adresă IP, care include numele gazdei. Blocarea IP-ului împiedică conexiunea dintre un server/site și una sau mai multe adrese IP.

– **Blocarea plății**, care se poate baza pe codurile „Merchant Category Codes" (MCC)[92]. Cu toate acestea, interzicerea procesării plăților legate de un anumit cod poate bloca tranzacții comerciale licite, altele decât plățile aferente mizelor și premiilor.

Eficiența unui sistem de blocare depinde de existența unei liste predefinite și actualizate de elemente care trebuie blocate, precum și a unor programe informatice adecvate.

Întrebări:

(50) Se aplică la nivel național oricare dintre metodele susmenționate, sau orice alte mijloace tehnice, pentru a limita accesul la serviciile de jocuri de noroc online sau a restricționa serviciile de plată? Aveți cunoștință de existența unei inițiative (unor inițiative) transfrontaliere care urmărește impunerea acestor metode? Cum evaluați eficacitatea acestora în domeniul jocurilor de noroc online?

(51) Ce părere aveți despre meritele relative ale metodelor susmenționate, precum și ale oricăror altor mijloace tehnice de limitare a accesului la serviciile de jocuri de noroc sau la serviciile de plată?

---

91 Experiența din Italia sugerează că milioane de redirecționări au loc în fiecare săptămână.

92 Codul MCC pentru jocuri de noroc este 7995.